1

Onsdag den 27. marts 2019 (D)

76. møde

Onsdag den 27. marts 2019 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

1) Til finansministeren af:

Magnus Heunicke (S)

Er det et udtryk for regeringens holdning, når økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille siger om kommunernes stigende udgifter til flere børn og flere ældre, at det er »pinligt«, at borgerlige borgmestre beder om flere penge pr. automatik? (Spm. nr. S 691).

2) Til finansministeren af:

Benny Engelbrecht (S)

Er ministeren enig med tidligere formand for De Økonomiske Råd Hans Jørgen Whitta-Jacobsen i, at det er muligt at lave en ordning for tidligere tilbagetrækning for nedslidte, som Socialdemokratiet har foreslået, uden at det har betydning for den finanspolitiske holdbarhed, og at det er naivt og bogholderagtigt kun at se på den isolerede effekt på arbejdsudbuddet af en mindre justering af pensionssystemet, jf. Politiken den 22. marts 2019? (Spm. nr. S 698).

3) Til justitsministeren af:

Christian Langballe (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at den stærkt kriminelle Jimmi Levakovic ifølge Højesteret ikke kan udvises af Danmark på grund af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, og hvilke konsekvenser vil regeringen drage af Højesterets afgørelse? (Spm. nr. S 682).

4) Til justitsministeren af:

Christian Langballe (DF)

Hvad mener ministeren om organisationen Hizb ut-Tahrir, som er en antidemokratisk bevægelse, der ønsker at oprette et kalifat styret af islamiske love, og vil regeringen være med til at forbyde organisationen jf. grundlovens § 78, stk. 2? (Spm. nr. S 685).

5) Til justitsministeren af:

Lars Aslan Rasmussen (S)

Hvad er ministerens holdning til, at Imam Ali Moskeen i Danmark fungerer som håndlanger for det iranske præstestyre? (Spm. nr. S 692).

6) Til justitsministeren af:

Peter Kofod (DF)

Finder ministeren det hensigtsmæssigt, at unge selv kan vælge, hvor og hvordan de ønsker at afsone en dom? (Spm. nr. S 697).

7) Til justitsministeren af:

Peter Kofod (DF)

Vil ministeren arbejde for flere anpg-kameraer og en forlængelse af lagringstiden for nummerpladedata? (Spm. nr. S 699).

8) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL)

Når ministeren i forbindelse med Enhedslistens klimaplan har sagt, at hvis han »bare havde en skuffe med penge, eller (...) kunne plukke dem på træerne, så var der masser af forslag i Enhedslistens klimaudspil, der ville være gode at gennemføre«, men regeringen med infrastrukturaftalen, som regeringen har indgået med DF, lige pludselig har kunnet plukke 40 mia. kr. til nye veje fra træerne, kan ministeren så på baggrund af det bekræfte, at der dermed er penge, men at regeringen hellere vil bruge dem på klimabelastende motorveje end på CO2-reduktioner?

(Spm. nr. S 645 (omtrykt)).

9) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL)

Mener ministeren fortsat, efter at Landbrug & Fødevarer nu har lanceret en vision om, at landbruget skal være klimaneutralt i 2050, som ikke indebærer at skyde nogen som helst køer, at der, som ministeren udtalte i Debatten på DR2, ikke er andet at gøre »end at skyde køerne«, når vi skal reducere klimabelastningen på landbrugsområdet?

(Spm. nr. S 646 (omtrykt)).

10) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Rasmus Nordqvist (ALT)

Bekymrer det ministeren, at dansk landbrug ifølge professor Jørgen E. Olesen (på konferencen »Fødevarer i et ændret klima« arrangeret af Aarhus Universitets interdisciplinære center for klimaforandringer, iClimate, den 18. marts 2019) først er klimaneutralt i 2096, hvis man fortsætter den nuværende reduktionstakst, og først i 2290 – 240 år efter regeringens mål om, at landbruget skal være klimaneutralt – hvis man medregner LULUCF, og giver det ministeren anledning til at opsætte nogle politiske mål for landbrugets klimabelastning frem mod 2050?

(Spm. nr. S 664. Medspørger: Christian Poll (ALT)).

11) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Karin Nødgaard (DF)

Når ministeren på et samråd har udtalt, at havvindmøller hører til langt ude på havet, og at der, hvis Danmark skal nå i mål med den grønne omstilling, skal være bred opbakning fra befolkningen, hvor-

dan harmonerer det så med, at der er planer om opsætning af op til 60 havvindmøller i Jammerland Bugt, få kilometer fra kysten, et projekt, der med en mangelfuld vvm-redegørelse møder massiv modstand fra beboere, grønne foreninger og Kalundborg Kommune? (Spm. nr. S 695).

12) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Karin Nødgaard (DF)

Idet Jammerland Bugt er et vigtigt sted for en række truede og særlig beskyttede fugle- og dyrearter (såkaldt nultolerance), f.eks. edderfugle og marsvin, og den højest målte tæthed af marsvin i Nordeuropa er målt i Jammerland Bugt, vil ministeren så med denne viden konkludere, at der ikke kan opsættes kystnære havvindmøller i Jammerland Bugt?

(Spm. nr. S 696).

13) Til sundhedsministeren af:

Kirsten Normann Andersen (SF)

Kan ministeren forsikre, at medicinsk behandling ikke er en forudsætning, før man prioriterer ikkemedicinsk behandling i form af f.eks. kugledyner i behandlingen af børn og unge med søvnløshed som følge af eksempelvis adhd? (Spm. nr. S 639).

14) Til sundhedsministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S)

Vil ministeren udstede en garanti for, at Vejle Sygehus ikke vil blive lukket som følge af sundhedsreformen, ligesom statsministeren har udstedt en garanti for landets 21 akutsygehuse? (Spm. nr. S 683, skr. begr.).

15) Til sundhedsministeren af:

Thomas Jensen (S)

Vil ministeren udstede en garanti for, at akutlægebilen tilknyttet Regionshospital Silkeborg ikke vil blive skåret væk som følge af sundhedsreformen, ligesom statsministeren har givet for landets 21 akutsygehuse?

(Spm. nr. S 688).

16) Til sundhedsministeren af:

Thomas Jensen (S)

Vil ministeren udstede en garanti for, at Regionshospital Silkeborg ikke vil blive lukket som følge af sundhedsreformen, ligesom statsministeren har givet for landets 21 akutsygehuse? (Spm. nr. S 689 (omtrykt)).

17) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Kaare Dybvad (S)

Står regeringen ved sin tidligere vurdering givet i svaret på Transport- og Bygningsudvalgets spørgsmål nr. 421 (alm. del) af 7. april 2016 om, at der ikke umiddelbart er behov for en omfartsvej ved Ugerløse, som det ellers var vurderingen i det tidligere Vestsjællands Amt, set i lyset af regeringens planer om at bygge en omfartsvej ved Mariager, der har langt mindre trafik? (Spm. nr. S 651).

18) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Jan Erik Messmann (DF)

Finder ministeren det acceptabelt, at de i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ansatte »medical assessor-læger« tillige fungerer som selvstændige flyvelæger i konkurrence med de flyvelæger, de kontrollerer?

(Spm. nr. S 673).

19) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Jan Erik Messmann (DF)

Mener ministeren, at det er rimeligt, når Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen er medvirkende til, at de fleste flyvelægeklinikker i Københavnsområdet mister deres autorisation, så der kun er få klinikker tilbage, som en ansat i styrelsen er økonomisk involveret i? (Spm. nr. S 674).

20) Til miljø- og fødevareministeren af:

Lea Wermelin (S)

Vil ministeren tage initiativ til at forbedre sikkerheden omkring farligt legetøj fra hjemmesiden Wish, når nu Forbrugerlaboratoriet har konstateret både kvælningsfare, fare for blokering, ætsning og infektion af tarme samt risiko for høre- og synsskader fra 12 testede stykker legetøj?

(Spm. nr. S 700, skr. begr.).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Lovforslag nr. L 209 (Forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats).

Lovforslag nr. L 210 (Forslag til lov om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. (Konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.)) og

Lovforslag nr. L 211 (Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring, lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (En lempeligere vurdering af anerkendelsesspørgsmålet ved arbejdsulykker, opdatering og forenkling af arbejdsskadesystemet m.v.)).

Skatteministeren (Karsten Lauritzen):

Lovforslag nr. L 212 (Forslag til lov om ændring af skatteforvaltningsloven. (Aftale om en ny ankenævnsstruktur og en hurtigere vej gennem klagesystemet – Retssikkerhedspakke IV)) og

Lovforslag nr. L 213 (Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, lov om retsafgifter og forskellige andre love. (Forenkling af regler om forældelseshåndtering, modregning ved transporter, flere skyldnere på samme fordring, eftergivelse og afskrivning, retsafgift m.v.)).

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Lovforslag nr. L 214 (Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Tilsagn til nybyggeri opført i samarbejde med privat part)).

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Lovforslag nr. L 215 (Forslag til lov om ændring af lov om Center for Cybersikkerhed. (Initiativer til styrkelse af cybersikkerheden)).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Jeg skal meddele, at de af Peter Kofod under nr. 6 og 7 opførte spørgsmål S 697 og S 699 til justitsministeren udgår efter ønske fra spørgeren. Spørgsmålene overgår til skriftlig besvarelse.

Jeg skal samtidig meddele, at de af Thomas Jensen under nr. 15 og 16 opførte spørgsmål til sundhedsministeren udgår efter ønske fra spørgeren. Spørgsmålene overgår til skriftlig besvarelse.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det første spørgsmål er til finansministeren af hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet.

Kl. 13:01

Spm. nr. S 691

1) Til finansministeren af:

Magnus Heunicke (S):

Er det et udtryk for regeringens holdning, når økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille siger om kommunernes stigende udgifter til flere børn og flere ældre, at det er »pinligt«, at borgerlige borgmestre beder om flere penge pr. automatik?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 13:01

Magnus Heunicke (S):

Tak for det, formand. Spørgsmålet, jeg har sendt over til ministeren, lyder: Er det et udtryk for regeringens holdning, når økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille siger om kommunernes stigende udgifter til flere børn og flere ældre, at det er »pinligt«, at borgerlige borgmestre beder om flere penge pr. automatik?

Kl. 13:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:02

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg ved godt, det sådan lidt er en yndet sport at tage et citat fra en minister og så spørge en anden minister, om han eller hun er enig med vedkommende, eller om det er dækkende for regeringens holdning, især på områder, hvor man godt ved, at det citat, der er kommet, ikke er dækkende for regeringens holdning.

Sagen er jo, at vi som regering har øget kommunernes råderum. Faktisk har vi sat kommunernes rammer op med 2,5 mia. kr. siden valget i modsætning til i den periode fra 2011 til 2015, hvor spørgerens parti sad i regering, og hvor de kommunale rammer faldt med 3,5 mia. kr. Så jeg synes ikke, det er pinligt eller andet, at man beder om penge. Jeg synes, det er nødvendigt, at der kommer flere penge ud i kommunerne.

Men jeg synes måske også, at vi i stedet for at bruge alle vores kræfter på at diskutere, om væksten i kommunerne er 0,3 eller 0,4 eller 0,5 pct. eller et andet procenttal, skulle prøve at kigge på, om

de penge, der er i kommunerne i dag, bruges rigtigt – altså om de midler, vi har i den offentlige sektor, egentlig bruges bedst muligt. Det, vi kan se, er, at hvis man prøver at ændre på den måde, man indretter den offentlige sektor på, så kan vi faktisk frigøre ret mange penge.

Vi aftalte f.eks. med kommunerne, at man skulle kigge på den måde, man laver erhvervsfremme på. Det har gjort, at vi har lavet en reform af erhvervsfremmeområdet. Det siger kommunerne selv har frigjort 100 mio. kr., som de kan flytte over på bedre service til ældre, til børn, til folkeskoler og tilsvarende. Vi har kigget på lov om aktiv beskæftigelsespolitik. Med den reform, der kommer nu, får vi frigjort 1.000 årsværk ude i kommunerne fra administrativt arbejde til andet arbejde. Det er faktisk noget af det, der for alvor flytter den måde, man kan indrette den offentlige sektor på. Det er, at man bruger de penge, der er i den offentlige sektor, mere effektivt.

Kl. 13:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Magnus Heunicke.

Kl. 13:04

Magnus Heunicke (S):

Tak for svaret. Spørgsmålet har jeg jo stillet på baggrund af de udtalelser, som regeringens økonomi- og indenrigsminister kom med som svar på det, jeg har her i hånden, nemlig 22 borgmestres fælles kronik om fremtidens velfærd – om, hvordan vi får løftet fremtidens velfærd. Nu kan man sige, at det jo så nok er 22 røde, socialdemokratiske borgmestre, men det er ikke tilfældet. Halvdelen af dem er Venstrefolk. Det er fra Assens, fra Greve, fra Kalundborg, fra Nyborg, fra Faxe, fra Esbjerg og fra Stevns. Det er også fra Herning. Der er også konservative borgmestre iblandt. Så det er altså et bredt sammensat borgmesterkor her, som har set ind i budgetterne, har set ind i udgiftsrammerne og set ind i de lave vækstrater, som den nuværende regering har lagt frem, og så er overskriften: Velfærden er i fare, hvis det fortsætter som nu.

Det er den tværpolitiske overskrift. Det er et opråb fra borgmestre fra hele Danmark, nord, syd, øst og vest, alle partifarver fra borgmesterposterne, som altså siger, at fordi den demografiske udvikling – altså det med, at vi bliver ældre, og at der også vil blive født flere børn – betyder, at der allerede i 2025 er behov for at forøge de offentlige budgetter for at følge med, når vi skal have hjemmehjælpere, skal have social- og sundhedshjælpere, skal have pædagoger, skolelærere og andet. Så er der behov for, at vi følger med, og der er beskeden fra dem jo, at regeringens egen 2025-plan slet ikke er tilstrækkelig.

Så hvad er regeringens svar? Hvis det ikke er økonomi- og indenrigsministeren, der tegner regeringens politik, hvad er så regeringens svar til det her opråb?

Kl. 13:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:06

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jamen regeringens svar er jo den politik, vi har ført. Vi har ført en politik, hvor vi faktisk i modsætning til den tidligere regering, der skar ned på kommunernes serviceudgifter, har givet dem mere økonomi til at levere velfærdsservice.

Det er, som om spørgeren har glemt sin egen ministertid. Det er, som om man ligesom tænker, at der ikke er nogen, der kan huske, hvad det egentlig var for gerninger, man selv stod for, hvor man år efter år skar ned på kommunernes serviceramme. Fra 2015 til nu har vi år for år løftet kommunernes serviceramme. Det er bare for at for-

tælle, at vi altså er nogen, der godt kender fakta i, hvad der har været af forhistorie

Når vi kigger fremadrettet ... (*Formanden:* Vi må vente med at kigge fremadrettet.) Så vil jeg svare på det i næste omgang.

Kl. 13:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:07

Magnus Heunicke (S):

Jeg tror, man må sige, at nu er det op til vælgerne at sammensætte Folketinget ved det kommende valg, og så kan vi se, hvilken rolle finansministeren får der. Nu er han finansminister, og så er det regeringens egen politik, jeg spørger til, og som skal forsvares og forklares, og jeg har lige fået et svar fra økonomi- og indenrigsministeren – jeg håber, at det så er forpligtende for regeringens syn på sagen – som efter Danmarks Statistiks egen opgørelse siger, at hvis man sammenligner antallet af medarbejdere i vores kommuner fra den dag, regeringen trådte til, til december 2018, altså fjerde kvartal 2018, var der 6.000 færre medarbejdere i vores kommuner – 6.000 færre til at passe vores børn, til at hjælpe vores ældre til en værdig alderdom. Så nej, det hænger jo ikke sammen, når ministeren siger, at det går så godt, og det er derfor, der er et oprør fra vores kommuners side.

Kl. 13:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:08

Finansministeren (Kristian Jensen):

Anerkender spørgeren ikke, at det er muligt for kommuner at løse opgaver ved at udbyde f.eks. græsslåning, pasning af veje til private selskaber? Hvis man gør det, vil der være færre ansatte, men den samme service over for borgerne. Det er bare for at sige, at antallet af ansatte ikke nødvendigvis er noget udtryk for, hvilken service der bliver leveret.

Hvis man kigger på, hvad det er, der er regeringens politik, så er det, at vi bruger pengene på det rigtige. Lad mig give et konkret eksempel: Da antallet af flygtninge og asylansøgere til Danmark toppede, brugte vi over 9 mia. kr. på modtagelse og indkvartering af og opholdsgrundlag for flygtninge, men nu sparer vi over 4 mia. kr. ud af de 9 mia. kr., fordi vi har fået styr på flygtningetilstrømningen til Danmark. Det er penge, der går til velfærd i stedet for, og det er penge, jeg langt hellere vil bruge på velfærd end på modtagelse af flygtninge.

Kl. 13:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Magnus Heunicke med det sidste spørgsmål.

Kl. 13:08

Magnus Heunicke (S):

Tak. Det kunne være, man så kunne få et svar her, når det er sidste spørgsmål. Det er en stor misforståelse, hvis man tror, at regeringens økonomi- og indenrigsminister bare udtaler sig om regeringens politik, for det er så ikke tilfældet, kan jeg så forstå. Kan vi så få at vide, hvad regeringens politik så er for den velfærdsudfordring, vi står med, og som er lige foran os? Vi har fået et svar fra finansministeren, og det kommer til at koste 20 mia. kr., hvis man skal følge med i forbindelse med ældrepleje og børnepasning, men hvad er regeringens politik så? Er det muligt for finansministeren at komme med et bud på, hvad det er, der er regeringens økonomiske politik for at løse de udfordringer her?

Kl. 13:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:09

Finansministeren (Kristian Jensen):

Det har I ikke fået svar på fra Finansministeriets side, for i det svar siger vi, at det er en mekanisk beregning, som man ikke kan lægge til grund for, hvad man rent faktisk har af udfordringer. Sagen er jo den, at i takt med at man bliver klogere og dygtigere, er det muligt at løse nogle opgaver billigere. Prisen for en hofteoperation er i dag markant billigere plus hurtigere og bedre for patienten, end den var for bare få år siden. På tilsvarende vis har man på andre velfærdsområder været i stand til at være kreativ og innovativ, og jeg tror stadig væk på, at der blandt de dygtige medarbejdere i landets kommuner er innovationskraft nok til at lave et løft af den viden, der er, samtidig med at vi fra regeringens side er klar til at komme med flere penge på både kommunalområdet og regionsområdet, ligesom vi har gjort det siden 2015, hvilket var i modstrid med det, der skete under den socialdemokratisk ledede regering, hvor man skar ned fra 2011 til 2015.

Kl. 13:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til finansministeren af hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 13:10

Spm. nr. S 698

2) Til finansministeren af:

Benny Engelbrecht (S):

Er ministeren enig med tidligere formand for De Økonomiske Råd Hans Jørgen Whitta-Jacobsen i, at det er muligt at lave en ordning for tidligere tilbagetrækning for nedslidte, som Socialdemokratiet har foreslået, uden at det har betydning for den finanspolitiske holdbarhed, og at det er naivt og bogholderagtigt kun at se på den isolerede effekt på arbejdsudbuddet af en mindre justering af pensionssystemet, jf. Politiken den 22. marts 2019?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse op.

Kl. 13:10

$\textbf{Benny Engelbrecht} \ (S):$

Tak, formand. Er ministeren enig med tidligere formand for De Økonomiske Råd Hans Jørgen Whitta-Jacobsen i, at det er muligt at lave en ordning for tidligere tilbagetrækning for nedslidte, som Socialdemokratiet har foreslået, uden at det har betydning for den finanspolitiske holdbarhed, og at det er naivt og bogholderagtigt kun at se på den isolerede effekt på arbejdsudbuddet af en mindre justering af pensionssystemet, jf. Politiken den 22. marts 2019?

Kl. 13:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:11

Finansministeren (Kristian Jensen):

Det er jo sjovt, at man kan læse den samme artikel og så lægge mest vægt på to forskellige citater eller dele af artiklen, for jeg lagde mest vægt på, at Whitta-Jacobsen er enig med de kritikere, der mener, at Socialdemokratiet skylder svar på, præcis hvordan deres model er skruet sammen.

Hvis vi kigger på det, er den model, Socialdemokratiet har præsenteret, en model, som vil betyde, at 2.850 personer ud af hver årgang kan gå tidligere på pension fra arbejdsmarkedet. Altså, ud af dem, der er på arbejdsmarkedet i dag og har fået et blik for og sådan en fornemmelse af, at Socialdemokratiet har et forslag, der giver mulighed for, at man kan træde tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet, vil der kun være 2.850 personer ud af hver årgang, som det rent faktisk ville gavne, hvis det skal holdes inden for den ramme på 3 mia. kr., der er lagt op til.

Jeg tror sådan set, at langt flere fra hver årgang har fået en opfattelse af, at det var dem som ufaglærte eller faglærte eller dem med en kort videregående uddannelse som sygeplejerske eller pædagog – eller hvad det var for nogle faggrupper, som Socialdemokratiets efterhånden lange liste af faggrupper, der er nævnt, egentlig rummer – der skulle have mulighed for at gå tidligere på pension. Det er klart, at hvis man ikke vil gøre det – altså hvis det er sådan en helt snæver gruppe, kun nogle ganske få personer, man måtte udvælge til at gå tidligere på pension – så er der selvfølgelig mange muligheder for at kigge på det.

Jeg kender godt de der vismandsberegninger om, at holdbarheden i 2054 og fremefter vil blive helt fantastisk i Danmark, og jeg har stor respekt for, at man kan lave den slags langtidsberegninger af dansk økonomi. Jeg tror nu alligevel, at de fleste vil have en udfordring med at sige, at de kender verden helt præcist mere end 30 år ud i fremtiden, altså at man helt præcist kan sige, at man ved, hvordan dansk økonomi ser ud på den anden side af 2054. Jeg tør i hvert fald ikke sige det, og derfor tør jeg heller begynde at disponere et overskud, der måtte komme efter 2054, allerede nu.

Kl. 13:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:13

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo tydeligt, at finansministeren har det lidt svært med sine egne beregninger og forudsætninger, for Finansministeriet er jo først kommet med en beregning, som viste, at cirka hver sjette i en årgang af erhvervsaktive ville kunne komme på en tidligere, differentieret pension. Senere er man så med nogle andre forudsætninger nået frem til et andet tal. Der er ikke nogen af de forudsætninger, som Socialdemokratiet har lagt til grund, hvilket finansministeren også ved, for jeg går ud fra, at finansministeren har læst Socialdemokratiets oplæg. Men det er jo så fint nok – der kører det store spin fra finansministerens side.

Jeg synes sådan set, at det var mere hensigtsmæssigt, at vi ved forhandlingsbordet kom længere i forhold til også at få nogle konkrete svar, herunder også på, hvad regeringens holdning egentlig er. Jeg synes jo egentlig, at det er ret interessant, hvad den tidligere overvismand siger, altså når han f.eks. peger på, at hvis ellers finansieringen er på plads – det kan være, at finansieringen er noget af det, som regeringen slår sig på, altså den finansiering, som Socialdemokratiet har lagt frem, og det er jo så fair nok, for så kan vi tage en drøftelse af, om det er en rigtig eller forkert måde at finansiere det på – så kan man sagtens, som det fremgår af artiklen, gøre det her inden for holdbarheden.

Hans argument er, og det er jo sådan set det, jeg egentlig også gerne ville høre om ministeren så er enig i, at hvis man foretager en sådan mindre justering, kan man rent faktisk på lang sigt sikre, at der både er en folkelig og politisk opbakning til den generelle forhøjelse af pensionsalderen, som Whitta-Jacobsen siger er afgørende for dansk økonomi. Det er jeg sådan set fuldstændig enig med den tidligere overvismand i, og jeg er også enig i argumentet om, at vi er nødt til at sikre, at der også er en folkelig opbakning til den her fortsat stigende pensionsalder.

Det er egentlig det, jeg godt kunne tænke mig at høre regeringens synspunkt om og holdning til, for jeg er ikke i tvivl om, at finansministeren gerne vil fremlægge forskellige beregninger og andet, men nu er § 20-spørgsmål jo holdningsbaserede – så hvad er ministerens holdning?

Kl. 13:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:15

Finansministeren (Kristian Jensen):

Allerførst lidt faktuelt: Når der først var en beregning på omkring 7.000, var de 7.000 også personer, der var uden for arbejdsmarkedet, altså førtidspensionister og andre, der havde mulighed for at kunne trække sig tidligere tilbage, hvis man lavede en lavere pensionsalder. Af dem, der er på arbejdsmarkedet, vil det være 2.850 personer.

Når så spørgeren siger, at det er beregnet uden at kende Socialdemokratiets forudsætninger, så fortæl mig lige præcis, hvilke forudsætninger det er, som Socialdemokratiet har. Altså, hvem er det, der skal have den tidligere pensionsret? Hvad er det for nogle faggrupper? Hvad er det for nogle kriterier, der skal til?

Jeg modtager gerne de forudsætninger, skriver dem ned og noterer dem, så vi kan høre dem, for indtil videre har det ikke været muligt i de forhandlinger, der har været, at få Socialdemokratiet til at sige noget som helst konkret om, hvilke forudsætninger der er for det, man kalder en pensionsplan.

Kl. 13:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:16

Benny Engelbrecht (S):

Det fremgår i hvert fald tydeligt, at finansministeren glæder sig rigtig meget til at komme i opposition, sådan at finansministeren kan stå her og stille spørgsmålene, og nogle andre kan stå på den anden side og svare. Altså, jeg vil bestemt gerne hjælpe finansministeren med at komme hurtigt i den rolle – jo før, jo bedre – men det ændrer sådan set ikke på, at finansministeren ikke svarer på mit spørgsmål, nemlig: Er finansministeren enig i, at man kan sikre den folkelige opbakning, hvis vi sørger for at lave en mindre justering, sådan at vi retter op på den kapitalbrøler, det var de facto at afskaffe efterlønnen, hvilket jo var en forudsætning for velfærdsforliget for 2006?

Kl. 13:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:17

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg mener, det er afgørende for opbakningen til en højere pensionsalder, at mennesker, der er nedslidte, kan gå tidligere på pension, og derfor synes jeg, vi skal diskutere, hvordan vi kan lave en bedre ordning for personer, der er nedslidte, og deres muligheder for at træde tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet.

At komme med et forslag, hvor raske og rørige personer kan gå tidligere på pension for at få mere tid på tennisbanen eller golfbanen, synes jeg er en dårlig idé, og det er ikke med til at skabe opbakning til en højere pensionsalder generelt. Så derfor tror jeg ikke, at det at sætte en aldersgrænse ind, som ikke har noget gøre med nedslidningsgrad, men bare har noget at gøre med Socialdemokratiets såkaldte forudsætninger, vil være med til at øge opbakningen til den forhøjet pensionsalder.

Kl. 13:17 Kl. 13:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:17

Benny Engelbrecht (S):

Okay, så finansministeren vil altså kun være med til at sende folk på pension, hvis de er fuldstændig udslidte. Hvor meget arbejdsevne synes finansministeren man skal have tilbage – 5 pct., 4 pct. eller ingenting overhovedet? Skal man slet ikke kunne udføre nogen som helst arbejdsopgaver, eller er det faktisk sådan, at man i det mindste godt lige må have muligheden for at kunne løfte sine børnebørn op og give dem et knus, når de kommer på besøg? Det kunne jeg da egentlig godt tænke mig at vide. Hvad er regeringens tanker om det?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:18

Finansministeren (Kristian Jensen):

Hvad er det for noget vås? Hvornår har jeg sagt, at man overhovedet ikke skulle have nogen arbejdsevne tilbage? Det kan spørgeren på intet tidspunkt komme med. Det er jo det, der gør, at den her spørgetid ikke på nogen måde bliver et sted for politisk idéudvikling, men bare sådan en kasten ord frem og tilbage. I stedet for tage en politisk, saglig diskussion om, hvad der er rimeligt, altså om man skal give pension til dem, der er nedslidte, eller bare til alle, der har nået en eller anden bestemt aldersgrænse – det synes jeg er en rigtig politisk diskussion – så bliver jeg mødt med en holdning om, at jeg skulle mene, at man skal være fuldstændig nedslidt.

Altså, allerede i dag er der forskellige muligheder for, at man kan trække sig tilbage tidligere uden at være fuldstændig nedslidt, og jeg har lige tilkendegivet, at jeg gerne ser de ordninger forbedret og udvidet. Så lad os da tage diskussionen om det, i stedet for at man spilder tiden med at lægge mig ord, jeg ikke har sagt, i munden.

Kl. 13:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren af Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:19

Spm. nr. S 682

3) Til justitsministeren af:

Christian Langballe (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at den stærkt kriminelle Jimmi Levakovic ifølge Højesteret ikke kan udvises af Danmark på grund af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, og hvilke konsekvenser vil regeringen drage af Højesterets afgørelse?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse op.

Kl. 13:19

Christian Langballe (DF):

Tak, formand. Spørgsmålet lyder: Hvad er ministerens holdning til, at den stærkt kriminelle Jimmi Levakovic ifølge Højesteret ikke kan udvises af Danmark på grund af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, og hvilke konsekvenser vil regeringen drage af Højesterets afgørelse?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:19

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak for det. Og tak for spørgsmålet. Lad mig begynde med at slå fast, hvad min holdning er. Udlændinge, der begår alvorlig kriminalitet i Danmark, skal udvises af landet. Og den gode nyhed er, at ca. 2.000 personer udvises årligt ved dom. Højesteret har i den konkrete sag fundet, at der ikke kunne ske udvisning. Det vil med andre ord sige, at Højesteret fandt, at udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Men regeringen arbejder benhårdt for at sikre, at udlændinge, der begår alvorlig kriminalitet, så vidt muligt bliver udvist. Jeg har netop fremsat et lovforslag, der skal gøre det nemmere at udvise kriminelle udlændinge, der ikke møder op i retten. Sidste år skærpede vi udvisningsreglerne og fastsatte retningslinjer for, under hvilke omstændigheder udlændinge i almindelighed kan og dermed skal udvises. Og vi fik under Danmarks formandskab for Europarådet vedtaget Københavnererklæringen, som bl.a. giver et større råderum på udvisningsområdet.

Jeg vil også gerne fremhæve, at der på det seneste har været en række sager, hvor Højesteret har fundet, at der kunne ske udvisning. Det gælder f.eks. i sagen mod Shuaib Khan. Som direktøren for Institut for Menneskerettigheder, Jonas Christoffersen, sagde i Information i weekenden, er der, når man kigger på det overordnede billede, helt klart sket en opstramning af retspraksis. Og vi har jo også på det seneste set adskillige sager mod Danmark, hvor Menneskerettighedsdomstolen har godkendt de danske udvisninger.

Så for at svare på spørgsmålet: Regeringen vil fortsat arbejde benhårdt for, at udlændinge, der begår alvorlig kriminalitet, bliver udvist. Og det ændrer Højesterets dom her naturligvis ikke på.

Kl. 13:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:21

Christian Langballe (DF):

Jeg anerkender, at der, hvis man sådan ser ned over det og følger udviklingen i de seneste år, klart er sket en forbedring i forhold til udvisning. Det, der bare står tilbage, er spørgsmålet om det formålstjenlige i, at personer som Jimmi Levakovic, sådan en stærkt kriminel plattenslager, kan bedrive sit spil og svindle både i forhold til de kommunale kasser og alt muligt andet. Jeg synes bare, at sådan nogle sager er virkelig, virkelig krænkende for min retsfølelse, for han hører jo ikke til i Danmark, og han burde være udvist.

Da den her konvention blev udarbejdet, var det vel oprindelig sådan, at man ville beskytte almindelige, gode familier i samfundet. Det var vel egentlig det, man tog udgangspunkt i dengang. I dag er det så blevet sådan, at nu beskytter artiklen stærkt kriminelle mod at blive udvist af Danmark. Det synes jeg bare skriger til himlen. Vi så gerne, at der skete et opgør med den her konvention og med den her artikel 8. Jimmi Levakovic hører ikke til i Danmark. Han er blevet dømt. Og jeg synes bare, at vi alle sammen ville være gladere og lykkeligere, hvis sådan en kriminel plattenslager blev udvist.

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:23

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Jamen jeg tror ikke, at der er nogen, der ønsker at forsvare ham eller holde hånden over ham. Alle de stramninger, jeg nævnte før, og flere til har vi jo lavet i fællesskab, fordi vi langt hen ad vejen, tror jeg, har den samme ambition om, at alvorligt kriminelle og udenlandske kriminelle selvfølgelig ikke skal være her. Så kan vi have den helt overordnede diskussion om, om vi som land skal træde ud af menneskerettighedskonventionen. Der tror den her regering altså bare, at hvis alle lande gjorde det, ville de små lande tit blive de små. Og skal en eller to eller tre kriminelle, vi ikke kan lide, betyde, at vi går ud af det her, når vi får rigtig mange andre udvist? Og vi ser jo, at domstolene har ændret retspraksis.

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:23

Christian Langballe (DF):

Jamen det, der er min holdning til det her, er, at jeg tror, at den her konvention og i øvrigt Den Europæiske Menneskerettighedskonvention som helhed på mange måder er med til at gøre de europæiske nationalstater dysfunktionelle. Når man ikke kan udvise sådan en som Jimmi Levakovic og heller ikke kunne udvise onklen præcis på grund af de samme ting, nemlig at han havde ret til et familieliv i Danmark, så mener jeg bare, at det må være oplagt at sige, at Jimmi Levakovic skal udvises, og at det samme skal onklen, Gimi Levakovic, sigøjnerbossen, og så kan familien da tage med. Så kan de jo have deres ret til familieliv et andet sted end i Danmark. Jeg synes bare, at nogle kriminelle mennesker, som intet godt gør for Danmark og kun giver problemer og snyder og bedrager, slet ikke hører til i Danmark.

Kl. 13:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:25

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Næh, det bedste ville da også være, hvis han rejste. Nu konstaterer jeg bare, at Højesteret er kommet med en dom, og den må vi forholde os til. Lad os sige, at man stillede spørgsmålet: Kan han aldrig blive udvist? Der har dommen jo også lagt vægt på, hvad graden af kriminalitet er. Det er jo ikke sådan, at det ikke kunne ske. Der er bare ingen af os, der kan sætte to streger under og sige, at det præcis sker ved det og det. Men muligheden er der bestemt. Og så glæder jeg mig bare over, at der er sket en ændring af retspraksis. Det synes jeg vi skal glæde os over. Vi udviser ca. 2.000 mennesker om året; altså, det går den rigtige vej. Shuaib Khan troede man aldrig man fik udvist. Nu er han udvist, og det synes jeg er en stor glæde.

Kl. 13:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:25

Christian Langballe (DF):

Mit spørgsmål går meget principielt og helt enkelt på, at jeg synes, at det er et kæmpestort problem for den almindelige retsfølelse, at de her kriminelle plattenslagere ikke kan blive vist ud. Jeg tror sådan set, at hvis man lagde summen af erfaringer sammen i de andre europæiske nationalstater, så ville de da sige det samme. Folk vil da også sidde i Frankrig, hvis det her foregik i Frankrig, og sige: Hvorfor kan vi ikke udvise sådan nogle mærkelige mennesker? De bruger egent-

lig bare deres ophold i landene til at svindle og bedrage og berige sig på andres bekostning. Jeg synes simpelt hen, det er en skændsel, at han ikke er blevet udvist, og at de ikke er blevet udvist for længst – både Jimmi Levakovic og onklen, sigøjnerbossen.

Kl. 13:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:26

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Der er flere ting i det her. Én ting er selvfølgelig kriminalitetens karakter, der kan give udfaldet. Vi har også ændret lovgivningen. Hvis hr. Christian Langballe går mange år tilbage, var det jo ikke kutyme at rejse påstand om udvisning i samme grad, som det gøres i dag. Man er så også i nogle andre sager blevet fanget af, at det ikke er blevet gjort før. Det har vi jo ændret. Jeg synes, vi er kommet rigtig, rigtig langt. Retspraksis er tydeligvis blevet ændret, og så står selvfølgelig den diskussion tilbage, om man skal gå ud af sådan en konvention eller ej, og der var synspunktet jo bare det, at et lille land som Danmark nok står sig bedst ved at være en del af en international retsorden.

Kl. 13:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren af hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:27

Spm. nr. S 685

4) Til justitsministeren af:

Christian Langballe (DF):

Hvad mener ministeren om organisationen Hizb ut-Tahrir, som er en antidemokratisk bevægelse, der ønsker at oprette et kalifat styret af islamiske love, og vil regeringen være med til at forbyde organisationen jf. grundlovens § 78, stk. 2?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse op.

Kl. 13:27

Christian Langballe (DF):

Tak, formand. Spørgsmålet er som lyder:

Hvad mener ministeren om organisationen Hizb ut-Tahrir, som er en antidemokratisk bevægelse, der ønsker at oprette et kalifat styret af islamiske love, og vil regeringen være med til at forbyde organisationen jf. grundlovens § 78, stk. 2?

Kl. 13:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:27

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak for det. Lad mig slå fast, at det grundlæggende er min opfattelse, at Hizb ut-Tahrir ikke hører hjemme i Danmark, og at foreningen skal søges opløst, hvis der på et tidspunkt kan findes grundlag for det. Jeg forstår simpelt hen ikke, at de her mennesker vil leve et så forfærdeligt sted, som Danmark åbenbart er i deres øjne. Nu nævner spørgeren så grundlovens § 78 om foreningsfrihed, som først og fremmest indebærer, at foreninger kan dannes i ethvert lovligt øjemed. Omvendt indeholder bestemmelsen mulighed for, at en forening, som allerede er dannet, kan søges opløst, og opløsning kan ske ved dom og forudsætter, at der foreligger en forening i grundlovens forstand.

Opløsning kræver også, at foreningen har et ulovligt øjemed, f.eks. at den søger at nå sit mål ved vold, og at der kan føres bevis for det i forbindelse med en eventuel opløsningssag. Rigsadvokaten iværksatte helt tilbage i juli 2008 en indberetningsordning om forhold, der kan have betydning for spørgsmålet om forbud mod Hizb ut-Tahrir. Men som det fremgår af mit svar på et udvalgsspørgsmål til Retsudvalget den 6. februar 2019, er det fortsat Rigsadvokatens vurdering, at der ikke er grundlag for at søge Hizb ut-Tahrir opløst ved dom. Det er min klare forventning, at Rigsadvokaten orienterer mig, hvis rigsadvokaturen modtager oplysninger, der giver anledning til at vurdere, at der er grundlag for at overveje en opløsningssag.

Det er udfordringen ved at leve i et demokrati. Vi holder vores grundlov højt, og den er der jo nogen der udnytter til yderste. Nu er det sådan et holdningsspørgsmål, sådan som jeg hører det, hr. Christian Langballe stiller mig, om, hvad jeg synes om dem. Det er nemt at svare på, og det har jeg gjort. Om jeg vil forbyde dem? Hvis der kan findes beviser, så retssagen kan føres med rimelig sandsynlighed for, at den kan vindes, så er jeg fuldstændig med på det. Det er jo det, vi er i gang med med Loyal To Familia, som jo ikke er det samme, men trods alt jo også er i den boldgade. Det er jo historisk, hvad der er i gang der.

Kl. 13:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:29

Christian Langballe (DF):

Jo, men jeg mener bare: En antidemokratisk bevægelse, som har til formål at omstyrte det danske demokrati og oprette et kalifat, og hvor imamer tilknyttet den her forening opfordrer til mord på jøder og folk fra organisationen i tidligere tider har tilsluttet sig vold – hvad mere skal der til? Jeg kan jo citere ham, der hedder Mundhir Abdallah, som ved en fredagsbøn holdt en tale, hvor han siger: Dommedag oprinder ikke, førend muslimerne bekæmper jøderne, således at muslimerne slår dem ihjel. Og jøden vil skjule sig bag sten og træer, og stenene og træerne vil sige: Oh, muslim, oh, Guds tilbeder, der er en jøde bag mig. Så kom og dræb ham.

Det synes jeg jo nok er stærke sager. Det synes jeg det er. Og når vi så samtidig kan se, at de her mennesker samles uden for folkestyrets højborg, nemlig Folketinget, for at demonstrere, som de gjorde i fredags, synes jeg faktisk, det er uhyggeligt. Jeg synes, det er meget, meget trist, at det er det, som Danmark er blevet til i dag. Der er en masse diskussioner, der går ind i det, men jeg synes bare, det er forfærdelig trist, og jeg ville ønske, at alle var med på, at trossamfund som Hizb ut-Tahrir skulle forbydes så hurtigt som muligt.

Kl. 13:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:32

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Jeg er jo minister og ikke dommer. Jeg er helt sikker på, at både hr. Christian Langballe og jeg sætter vores grundlov meget højt, og det kræver jo, at vi kan gennemføre en sag. Nu så vi også, til fælles tilfredshed tror jeg, at der faldt dom i går i sagen, hvor imamen havde bifaldet drab på jøder. Jeg kender ikke de nærmere detaljer i dommen, men jeg mener, det var i går, han fik en dom for netop de udtalelser. Det er jo sådan med til at lægge til, at det faktisk får nogle konsekvenser, når man bifalder den her slags ting.

Kan der føres en sag, skal jeg med glæde bakke op om det. Det kræver bare, at man kan føre den. For jeg er da enig: De har da ikke noget at gøre her. Kl. 13:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:32

Christian Langballe (DF):

Diskussionen i det europæiske rum og i Danmark – altså sådan ud over Europa – har jo hele tiden været demokratiernes tilsikring af den enkeltes rettigheder. Det er fint og godt. Men tilbage står jo så et andet spørgsmål, og det er: Hvad gør demokratiet for at forsvare sig selv, når stærkt ekstreme organisationer som Hizb ut-Tahrir ønsker at omstyrte den danske stat og oprette et kalifat styret efter sharialov i stedet, hvor jeg hverken tror at jeg eller justitsministeren, hvis det skete, ville trække vejret ret længe? Det er egentlig bare for at sige, at det fylder mig med gru og bekymring, at det her pågår, ikke bare i Danmark, men ud over Europa, og jeg synes, man skal tage det meget, meget alvorligt.

Kl. 13:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:33

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Det deler jeg fuldt og helt. Jeg deler også, at det, de mennesker står for, er noget fundamentalt modsat af det, som vi står for, og som det her samfund er bygget op omkring. Det er også derfor, der er en indberetningsordning, og jeg håber da på et tidspunkt, vi kommer der, hvor der er materiale nok til at kunne rejse sådan en sag. For det er jo modbydeligt, hvad de står for. Men om foreningen er der eller ej, fjerner jo ikke nødvendigvis de tanker, der er i hovedet på folk. Derfor skal vi jo bruge demokratiets midler til at forsvare os mod det antidemokratiske og det udemokratiske. Jeg kan kun sige, at kan der overhovedet gøres noget, så kommer vi til at gøre det.

Kl. 13:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:34

Christian Langballe (DF):

Tak. Det, der bekymrer mig ved organisationer som Hizb ut-Tahrir, er jo, at de udadtil har det her polerede udseende, mens de indadtil er ekstreme. De forsøger ligesom at virke udadtil sådan til beroligelse for alle, men indadtil driver de det her spil, og jeg synes bare, det må være på tide, at vi finder en løsning, sådan at de organisationer bliver forbudt. For Hizb ut-Tahrir bliver jo ikke det eneste. Der kommer andre organisationer, der har præcis det samme budskab: omstyrtelse af vores demokrati, oprettelse af kalifat.

Kl. 13:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:35

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Jamen jeg kan til fulde forstå frustrationen. Det, vi jo gør i et land som Danmark, er, at vi med demokratiets midler kæmper mod det antidemokratiske og det totalitære, og det er jo det, der er en udfordring for os. Jeg mener så ikke, der er noget alternativ, men vi skal blive ved, og vi skal hele tiden holde øje og holde øje med det mindste, de gør og siger, og kan man tage dem i noget, skal vi det. Og forhåbentlig kan vi på et tidspunkt via indberetningsordningen hos rigsadvokaturen komme endnu mere efter dem, for de er ekstreme, og der er ingen af os, der sympatiserer med dem.

Kl. 13:35 Kl. 13:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren af Lars Aslan Rasmussen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:35

Spm. nr. S 692

5) Til justitsministeren af:

Lars Aslan Rasmussen (S):

Hvad er ministerens holdning til, at Imam Ali Moskeen i Danmark fungerer som håndlanger for det iranske præstestyre?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo. Og spørgsmålet skal læses op.

Kl. 13:35

Lars Aslan Rasmussen (S):

Hvad er ministerens holdning til, at Imam Ali Moskeen i Danmark fungerer som håndlanger for det iranske præstestyre?

Kl. 13:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:36

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak for spørgsmålet. Jeg formoder, at spørgsmålet udspringer af den seneste tids medieomtale af Imam Ali Moskeen og dens mulige tilknytning til en moské i Hamborg. Af flere artikler fremgår det, at den tyske moské skulle være propagandacentral for det iranske præstestyre.

Jeg vil gerne begynde med at slå fast, at jeg tager skarpt afstand fra den slags metoder. For mig at se er det helt grotesk, hvis en moské i Danmark i realiteten er kontrolleret af et andet land og udspreder dette lands synspunkter. Det hører naturligvis ikke hjemme i

Vi har desværre tidligere set eksempler på moskeer, der på den ene eller den anden måde har haft svært ved at indrette sig efter danske værdier og normer. Det gør mig meget trist og ærgerlig, at der i Danmark i 2019 stadig er mennesker, som har en middelalderlig måde at tænke på. Og det mener jeg at vi som politikere og demokrater skal tage stærk afstand fra. Og hvis en moské går så vidt som til at overskride de lovgivningsmæssige rammer, forventer jeg selvfølgelig, at de relevante myndigheder griber ind. Så sent som i går faldt der ved Københavns Byret dom over en hadprædikant for under en prædiken i en moské i København at have billiget drab på jøder.

Kl. 13:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

KL 13:37

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak til ministeren. Ministeren siger, at det er grotesk, hvis man skulle være i lommen på andre stater, men vi har vel nogle eksempler. Der er Qatar, der har givet 150 mio. kr. til en moské i Nordvestkvarteret, hvor man tænker, at den gave nok heller ikke har været gratis.

Nu tænker jeg ikke kun på tilknytningen til den moské, der er i Tyskland, men der er jo i de samme artikler også afsløringer af, at der en forbindelse direkte til Irans åndelige leder, ayatollah Khamenei. Mener ministeren ikke, at der efterhånden er beviser nok på, at der er en forbindelse mellem Imam Ali Moskeen og det iranske regime, og om det i så fald ikke er bekymrende?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:38

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Det er i hvert fald bekymrende, hvis den slags foregår. Det er helt klart. Med hensyn til hvilke forbindelser der måtte være eller ikke være, er spørgerens spørgsmål jo, hvad min holdning er til, at en moské i Danmark fungerer som håndlanger for det iranske præstestyre, og det kan jeg jo hverken be- eller afkræfte, og derfor kan jeg heller ikke sige så meget. Men vi gør jo alt, hvad vi kan i vores samfund for at efterforske og modvirke alvorlige forbrydelser mod statens sikkerhed, og der vil jeg forhåbentlig bare kunne betrygge spørgeren, i at det er der fuldt fokus på.

Kl. 13:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:38

Lars Aslan Rasmussen (S):

Det er jeg selvfølgelig glad for. Når jeg rejser det her over for justitsministeren og ikke over for kirkeministeren eller integrationsministeren, er det jo, fordi vi har haft nogle ret uheldige sager med Irans ageren rundtomkring i Europa, også i Danmark. Ifald det skulle være tilfældet, medgiver ministeren så, at der er grund til alvorlig bekymring? Altså, vil justitsministeren medgive, at det iranske regime, ikke kun i Danmark, men også i andre lande i Europa, forfølger og i yderste konsekvens slår deres politiske modstandere ihjel?

Kl. 13:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:39

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Ja, vi har jo haft en sag herhjemme for ikke længe siden. Det var jo dybt bekymrende, og takket være en god myndighedsindsats har vi i hvert fald håndteret det i første omgang på den bedst mulige måde og gode måde.

Det er jo klart, at vi aldrig kan acceptere – og det er jo dybt bekymrende – hvis fremmede efterretningstjenester og stater må agere på dansk grund, og det har vi jo så metoder til at modvirke.

Kl. 13:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:39

Lars Aslan Rasmussen (S):

Det er bare lige, fordi det er mit sidste spørgsmål: Mener ministeren, at det er »hvis«, eller mener ministeren, at vi har klokkeklare eksempler i Europa på, at den iranske efterretningstjeneste slår politiske modstandere ihjel? Vi har haft angreb i Berlin, i Wien. Vi har også haft det her eksempel i Danmark andre steder, og det er der sådan set dokumentation for at de gør. Og når jeg spørger, er det jo, fordi langt de fleste iranere, der opholder sig i Danmark, er eksiliranere, de er flygtet fra det iranske regime. Forstår ministeren, at de har grund til bekymring med den historik, som Iran har for at forfølge politiske modstandere, både i Iran, men også i de lande, hvor man er flygtet til?

Kl. 13:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:40

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Ja, det forstår jeg sandelig godt bekymringen for. Det kan jeg virkelig godt forstå, og det danske eksempel er jo bare et rigtig godt eksempel på, at der lige pludselig er en situation, som er helt vanvittig, og jeg synes, det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi er meget opmærksomme på det. For hvis der er noget, vi jo i hvert fald ikke kan have i et demokrati som vores, så er det, at der er en fremmed stat, som sørger for, at borgere bliver slået ihjel her på dansk grund. Man skal ikke slå nogen som helst ihjel på nogen som helst grund, men at man laver den slags forsøg, er selvfølgelig dybt alvorligt. Den bekymring og alvor tror jeg sådan set vi deler hundrede procent, eller det ved jeg vi gør.

Kl. 13:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål (spm. nr. S 645) er til energi-, forsyningsog klimaministeren af hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 13:41

Spm. nr. S 697

6) Til justitsministeren af:

Peter Kofod (DF):

Finder ministeren det hensigtsmæssigt, at unge selv kan vælge, hvor og hvordan de ønsker at afsone en dom?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 13:41

Spm. nr. S 699

7) Til justitsministeren af:

Peter Kofod (DF):

Vil ministeren arbejde for flere anpg-kameraer og en forlængelse af lagringstiden for nummerpladedata?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 13:41

Spm. nr. S 645 (omtrykt)

8) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL):

Når ministeren i forbindelse med Enhedslistens klimaplan har sagt, at hvis han »bare havde en skuffe med penge, eller (...) kunne plukke dem på træerne, så var der masser af forslag i Enhedslistens klimaudspil, der ville være gode at gennemføre«, men regeringen med infrastrukturaftalen, som regeringen har indgået med DF, lige pludselig har kunnet plukke 40 mia. kr. til nye veje fra træerne, kan ministeren så på baggrund af det bekræfte, at der dermed er penge, men at regeringen hellere vil bruge dem på klimabelastende motorveje end på CO2-reduktioner?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse spørgsmålet op.

Kl. 13:41

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Spørgsmålet lyder: Når ministeren i forbindelse med Enhedslistens klimaplan har sagt, at hvis han »bare havde en skuffe med penge, eller (...) kunne plukke dem på træerne, så var der masser af forslag i Enhedslistens klimaudspil, der ville være gode at gennemføre«, mens regeringen med infrastrukturaftalen, som regeringen har indgået med DF, lige pludselig har kunnet plukke 40 mia. kr. til nye

veje fra træerne, kan ministeren så på baggrund af det bekræfte, at der dermed er penge, men at regeringen hellere vil bruge dem på klimabelastende motorveje end på CO₂-reduktioner?

Kl. 13:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:42

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for det. Tak til hr. Søren Egge Rasmussen for spørgsmålet. Lad mig starte med at slå fast, at regeringen om nogen tager klimaudfordringen og den grønne omstilling af transportsektoren alvorligt og sætter reel handling bag ordene. Det viser vores ambitiøse og brede klima- og luftudspil tydeligt.

Med klima- og luftudspillet har regeringen sat som mål, at den sidste benzin- og dieselbil sælges i 2030, og at der fra 2035 heller ikke sælges nye pluginhybridbiler, og vi har netop nedsat en kommission, der skal se på, hvordan vi kommer i mål med dette. Vi presser også på i EU. Regeringen arbejder for, at EU får en plan for udfasning af nye benzin- og dieselbiler.

Men det er altså ikke et enten-eller i et moderne samfund. Som ansvarlig regering tager man fat på alle områder. Vi arbejder på højtryk for at indfri vores ambitiøse klimamålsætninger, men vi arbejder altså også samtidig på andre områder, så vi sørger for, at vores samfund bevæger sig fremad. Med finanslovsaftalen for 2019 har vi prioriteret midler til en lang række områder som sundheds- og ældreområdet, undervisning og erhvervsliv, og så har vi selvfølgelig også prioriteret klimaet. Hele 12 initiativer fra klima- og luftudspillet er finansieret via finansloven for 2019.

Med infrastrukturaftalen er vi blevet enige med DF om en langsigtet plan for investeringer i infrastruktur. En velfungerende infrastruktur er afgørende for velstanden, sammenhængskraften og den fortsatte vækst i Danmark. Udviklingen i bilteknologien går entydigt mod en grønnere bilpark, og dermed vil biltransporten blive mere klimavenlig, mindre støjende, og det vil give en bedre luftkvalitet i fremtiden.

Jeg synes altså ikke, man kan tale om enten-eller. Der er i højere grad tale om, at vi både skal fremtidssikre infrastrukturen og samtidig sikre en grøn omstilling af transporten.

Kl. 13:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:44

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg må jo sige, at man med den aftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, virkelig har prioriteret nogle veje. Nu fremhæver ministeren, at regeringen er kommet med et klima- og luftudspil, og at det ligesom skulle være bevis på, at man vil noget særligt, men når man ser på de CO2-effekter, det udspil har, så har det jo ikke nogen positiv CO₂-effekt. Og jeg synes egentlig, det kunne være interessant, hvis ministeren kunne oplyse, hvor få penge der egentlig er afsat til at gennemføre det, der er i regeringens klima- og luftudspil. Nu har vi jo kunnet se, at man kan lave en aftale, hvor man lige pludselig finder 40 mia. kr. til at finansiere nye veje, og det er måske lidt overdrevet, at alle de veje er særlig klimabelastende. Jeg tror ikke, at den omfartsvej oppe ved Mariager er så klimabelastende, når den først er blevet etableret, men de motorveje, der er med i aftalen, er helt sikkert noget, som trækker i den forkerte retning, og så vidt vi kan se det, har regeringen ikke lavet en konkret klimavurdering af den aftale, og det synes jeg er en meget stor mangel.

Men tilbage til selve essensen af vores spørgsmål, som jo er det her med, at det ser ud, som om man godt kan finde penge, når man

Kl. 13:48

virkelig vil. Så når man virkelig vil lave aftaler med Dansk Folkeparti og bruge flere penge på veje, herunder motorveje, så kan man godt finde 40 mia. kr., men når man kommer med et klima- og luftudspil og ligesom lægger op til, at der måske kunne forhandles om noget, så ender man i nogle forhandlinger, som måske resulterer i, at der er 1.000 ekstra elbiler i 2030.

Synes ministeren ikke, at det er meget få penge, regeringen prioriterer på klima? Og hvad er egentlig det beløb, som man bruger som følge af sit klima- og luftudspil?

Kl. 13:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:46

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for det, hr. Søren Egge Rasmussen. For regeringen er det ikke et enten-eller, men et både-og. Der skal være plads til klimainitiativer, og det er der med regeringens klima- og luftudspil, hvor vi jo har en ambition om i 2030 at have 1 million elbiler, grønne biler i 2030, og der er nedsat en kommission. Det er vel nok i forhold til hele transportsektoren den største omstilling, noget land står over for. Enkelte lande i EU har samme målsætning, men der er også mange, der slet ikke er kommet dertil endnu. Så det er regeringens ambition, at vi både leverer en ordentlig infrastruktur og sikrer det, men samtidig også leverer på den grønne omstilling.

Kl. 13:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 13:46

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu siger ministeren, at man leverer på den grønne omstilling, og at det er et både-og. Jeg synes, at med det, som regeringen her har præsteret med sin vejaftale med Dansk Folkeparti, er det ikke et både-og. For der er det jo sådan set nogle ekstra veje, man prioriterer, hvorimod der i det klima- og luftudspil, man er kommet med, ikke er nogen konkret handling. Man nedsætter to kommissioner, og så skal de komme med nogle gode råd på de områder, hvor man åbenbart ikke har viden. Jeg synes, det er magert. Kan ministeren ikke se, at indtil nu er det ikke et både-og i det, man gennemfører?

Kl. 13:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:47

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak til hr. Søren Egge Rasmussen for det spørgsmål. Det er jo således, at med regeringens klima- og luftudspil leverer vi på den målsætning, der er, for, hvad vi skal levere for at kunne nå en CO2-reduktion på 39 pct. på de ikkekvoteomfattede områder i 2030. Der er nogle usikkerhed om det samlede, men vi er rigtig, rigtig godt på vej i forhold til at kunne levere på den målsætning. Det er det, der er afgørende for regeringen. Og endelig i vores transportudspil er der jo både plads til en massiv udbygning af det overordnede vejnet, men der er jo også plads til ret massive investeringer i den kollektive trafik, herunder ikke mindst i tog og jernbaner.

Kl. 13:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu sagde ministeren tidligere, at regeringen vil udfase salget af dieselbiler i Danmark. Det er vi sådan set enige i i Enhedslisten skal gøres. Vi har så sat en slutdato, som er tidligere, og har fået kritik for, at det kan man ikke på grund af EU. Så må jeg nok sige, at regeringen jo heller ikke med de regler, der er i EU i øjeblikket, kan beslutte, at man ikke må sælge nye dieselbiler i 2030. Kan ministeren ikke se, at regeringen har et problem på det punkt?

Kl. 13:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:48

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Regeringen arbejder målrettet på, at det også bliver en EU-ambition at udfase nye benzin- og dieselbiler fra 2030. Det arbejder vi målrettet på, og for os at se er det en realistisk målsætning. Jeg må nok sige, at jeg har lidt svært ved at se den umiddelbare realisme i det, der ligger i Enhedslistens udspil, hvor vi i løbet af ganske få år har fået udfaset alle benzin- og dieselbiler. For forudsætningen for, at det her skal lykkes, er jo, at der sker en massiv teknologiudvikling på bilfabrikkerne i både Europa og resten af verden, så vi får elbiler og andre køretøjer med lang rækkevidde, og at der sker en teknologiudvikling i forhold til batterierne og ikke mindst en udvikling på elsiden, således at man også i fremtiden kan komme rundt i landet.

Kl. 13:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Sidste spørgsmål. Nej, undskyld. Det er godt, vi har en vågen sekretær.

Spørgsmålet er slut.

[Næste spørgsmål er til energi-, forsynings- og klimaministeren af Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten].

Kl. 13:49

Spm. nr. S 646 (omtrykt)

9) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL):

Mener ministeren fortsat, efter at Landbrug & Fødevarer nu har lanceret en vision om, at landbruget skal være klimaneutralt i 2050, som ikke indebærer at skyde nogen som helst køer, at der, som ministeren udtalte i Debatten på DR2, ikke er andet at gøre »end at skyde køerne«, når vi skal reducere klimabelastningen på landbrugsområdet?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo at stille det næste spørgsmål.

Kl. 13:49

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Og det næste spørgsmål lyder: Mener ministeren fortsat, efter at Landbrug & Fødevarer nu har lanceret en vision om, at landbruget skal være klimaneutralt i 2050, som ikke indebærer at skyde nogen som helst køer, at der, som ministeren udtalte i Debatten på DR2, ikke er andet at gøre »end at skyde køerne«, når vi skal reducere klimabelastningen på landbrugsområdet?

K1 13·49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:49 Kl. 13:53

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak til hr. Søren Egge Rasmussen for spørgsmålet. Lad mig starte med at sige, at jeg er meget glad for Landbrug & Fødevarers udmelding om, at dansk fødevareproduktion skal være klimaneutral i 2050. Det flugter med det mål, regeringen også har, om, at Danmark skal være klimaneutralt senest i 2050. Jeg har hele tiden sagt, at vi kun kan nå vores mål, hvis alle sektorer bidrager. Det er et klart signal, som regeringen har sendt, og også til landbruget.

Når det kommer til at reducere landbrugssektorens klimabelastning, er der ting, vi kan gøre allerede i dag, og her sætter regeringen også ind med klima- og luftudspillet. Det handler f.eks. om forbedring af biogasanlæg og støtte til klimavenlige grisestalde. Dertil kommer, at vi har lavet en jordfordelingsfond, der bl.a. kan understøtte udtaget af lavbundsjord fremover. Det er også i vid udstrækning de ting, Landbrug & Fødevarer peger på kan gøres i dag. Men det bringer os ikke i mål. For at komme i mål er der brug for at udvikle nye klimaløsninger i landbrugssektoren, hvilket skal reducere dyreholdet, og det har jeg jo sagt. Det er derfor, at regeringen investerer i forskning og klimavenlige løsninger til landbruget. I første omgang har vi afsat en pulje på 90 mio. kr. Og for at sikre, at vi får udviklet løsninger, der virker ude i marken, har vi også indgået et partnerskab med landbruget. På den måde har vi tilrettelagt en indsats, der effektivt understøtter en omstilling af dansk landbrug både i dag og på længere sigt.

Kl. 13:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:51

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Jeg tror heldigvis, at der er sket noget i debatten, siden ministeren kom med sine udtalelser i DR2, og jeg synes også, det er glædeligt, at der er en række landbrugsorganisationer, bl.a. Økologisk Landsforening og Landbrug & Fødevarer samt Arla og Danish Crown, som sådan set har været ude at sige, at de godt vil arbejde med på den her dagsorden om at reducere landbrugets CO2-udledninger. Vi står over for, at der i Folketinget er et mål om, at vi skal blive CO2-neutrale i 2050. Og med en landbrugssektor, som i primærproduktionen har en udledning på 10-11 mio. t, så er det faktisk en ret stor opgave. Og kigger man i prognoser, ser det ud til, at den udledning stiger i de kommende år, hvis ikke man gør noget.

Enhedslistens plan er, at vi sådan set skal frem til at være et nulemissionssamfund i 2040, og det betyder, at så skal man virkelig tage effektivt fat. Vi arbejder med CO₂-reduktioner på 70 pct. frem mod 2030, og det fordrer altså, at man reducerer sit landbrugsareal. Det behøver ikke at være til nogen gene for det danske samfund, at vi får mere natur, mere skov, flere energiafgrøder, og at de her lavbundsarealer bliver taget ud af omdrift. Det kunne sådan set godt være en fordel for landbruget samlet set.

Altså, vi er nødt til at arbejde seriøst med at nedbringe landbrugets CO2-udslip, og vi kommer ikke uden om, at en reduktion i husdyrantallet er nødvendig. Vi bruger i øjeblikket 80 pct. af vores landbrugsareal på at producere foder til dyrene, og derudover har vi så det der skyggeareal ude i Sydamerika på et areal på størrelse med Sjælland og Falster, hvor der produceres soja til de danske husdyr. Det er jo en helt vildt produktion, der er i Danmark.

Vi skal frem til at være CO_2 -neutrale, og jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide lidt mere om, hvad ministeren kan se af ambitioner, når nu vi efter ministerens plan skal ned på at være CO_2 -neutral i 2050. Hvor meget er det så, at landbrugssektoren skal bidrage med i den proces? Skal landbruget være et nulemissionslandbrug i 2050?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:53

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for spørgsmålet. Jeg noterer mig jo i Landbrug & Fødevarers udspil, at der er ambitionen, at landbrugsproduktionen i Danmark i 2050 skal være klimaneutral. Det er en ambition, jeg kan bakke hundrede procent op bag. Det kommer ikke af sig selv. Der er brug for initiativer, og der er ikke mindst brug for forskning og udvikling. Det er jo også baggrunden for, at regeringen i sit klima- og luftudspil har afsat 90 mio. kr. for at finde frem til, hvordan vi løser den her udfordring. Det er jo ikke sådan, at de lette løsninger bare lige ligger på hånden. Der er nogle ting, man kan gøre, bl.a. udtag af lavbundsjord, som er et forslag, vi har taget positivt imod, og som vi rent faktisk også i en tidligere aftale med Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet har afsat nogle penge til.

Kl. 13:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:54

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg synes da, det er udmærket, at man afsætter lidt penge til forskning og udvikling inden for landbrug, men helt ærligt: 90 mio. kr.? Nu har vi lige for lidt siden diskuteret en sag, hvor regeringen kunne finde ud af at finde 40 mia. kr. ekstra til nye veje, og så står vi nu og diskuterer landbrugssektoren, og der fremhæver ministeren så, at der er 90 mio. kr. til noget ekstra forskning. Kan ministeren ikke se, at det er en meget skæv prioritering, når nu vi står over for den her kæmpe opgave med at reducere landbrugets CO₂-udledning?

Kl. 13:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 13:54

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Jeg synes jo faktisk, at 90 mio. kr. er mange penge alene i forhold til forskning, men det kommer ikke til at stå alene. Der er jo også andre tiltag. Der er også det partnerskab, som vi har lavet med både Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening. Ideen med det er jo også den vej over at få gode ideer og gode forslag. Derfor glæder jeg mig jo over, at Landbrug & Fødevarer er meget, meget på forkant med det her og allerede er kommet med deres eget udspil.

Kl. 13:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:55

Søren Egge Rasmussen (EL):

Hvis vi skal tilbage til milliardbeløbene, så har vi jo en landbrugssektor, som modtager omkring 10 mia. kr. i tilskud fra EU til sin produktion. Vi står over for, at der kan modelleres på, hvordan landbrugsstøtten er til det danske landbrug, og at der faktisk er mulighed for, at en væsentlig større del kunne øremærkes til miljø. Det kunne måske være op til 40 pct. Kan ministeren se nogle positive muligheder i, at vi i højere grad bruger landbrugsstøtten fra EU til at komme frem til at have et klimavenligt landbrug i Danmark?

Kl. 13:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:55

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for spørgsmålet. Jeg vil ikke afvise, at det er en mulighed. Altså, der er jo et massivt fokus på det her, og for regeringen er det helt afgørende, at vi får reduceret udledningerne fra landbrugsområdet, men samtidig med det skal vi gøre det på en måde, så vi også opretholder en stor dansk fødevareproduktion. Det er med til at bidrage til meget af det, vi gerne vil. Der er en eksport, der er enormt stor. Hvis vi kigger på, hvad det er, vi lever af i Danmark, så er eksporten af fødevareprodukter jo det, der kommer ind på en absolut førsteplads, og det bidrager da også til vores velfærd og vores muligheder for at løse en lang række andre opgaver, herunder også på klimaområdet.

Kl. 13:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til energi-, forsynings- og klimaministeren af hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 13:56

Spm. nr. S 664

10) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Rasmus Nordqvist (ALT) (medspørger: Christian Poll (ALT)): Bekymrer det ministeren, at dansk landbrug ifølge professor Jørgen E. Olesen (på konferencen »Fødevarer i et ændret klima« arrangeret af Aarhus Universitets interdisciplinære center for klimaforandringer, iClimate, den 18. marts 2019) først er klimaneutralt i 2096, hvis man fortsætter den nuværende reduktionstakst, og først i 2290 – 240 år efter regeringens mål om, at landbruget skal være klimaneutralt – hvis man medregner LULUCF, og giver det ministeren anledning til at opsætte nogle politiske mål for landbrugets klimabelastning frem mod 2050?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse spørgsmålet op.

Kl. 13:56

$\pmb{Rasmus\ Nordqvist\ (ALT):}$

Tak. Bekymrer det ministeren, at dansk landbrug ifølge professor Jørgen E. Olesen (på konferencen »Fødevarer i et ændret klima« arrangeret af Aarhus Universitets interdisciplinære center for klimaforandringer, iClimate, den 18. marts 2019) først er klimaneutralt i 2096, hvis man fortsætter den nuværende reduktionstakst, og først i 2290 – 240 år efter regeringens mål om, at landbruget skal være klimaneutralt – hvis man medregner LULUCF, og giver det ministeren anledning til at opsætte nogle politiske mål for landbrugets klimabelastning frem mod 2050?

Kl. 13:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:57

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for spørgsmålet fra hr. Rasmus Nordqvist. Regeringen har et klart mål om, at Danmark skal være klimaneutralt senest i 2050. Det betyder, at vi ikke kan fortsætte som hidtil. Vi skal skifte til et spor, der fører til en grøn omstilling af hele samfundet, også af landbruget. Derfor har regeringen også igangsat initiativer for at reducere landbrugssektorens klimabelastning. Der er en række ting, som vi kan

gøre allerede i dag, men vi mangler nye teknologier og løsninger, hvis vi for alvor skal reducere landbrugets udledninger.

Når det kommer til tiltag, vi kan foretage allerede i dag, har regeringen sat ind på flere områder, bl.a. støtte til klimavenlige svinestalde og forbedring af biogasanlæg. Derudover har vi lavet en jordfordelingsfond, der kan understøtte udtag af lavbundsjorde. Men for at komme i mål skal vi have udviklet nye klimaløsninger til landbrugssektoren. Til det har regeringen afsat 90 mio. kr., og vi har indgået et partnerskab med landbruget. Tilsammen vil indsatserne bidrage til at få udviklet de løsninger, der skal sikre, at kurven for landbrugssektorens udledninger for alvor knækker. Det glæder mig derudover, at både Danish Crown, Arla og Landbrug & Fødevarer nu også selv har meldt sig på banen og siger, at de vil arbejde for en klimaneutral fødevareproduktion i Danmark.

Vi står derfor over for en stor opgave, men med politisk vilje fra en landbrugs- og fødevaresektor, der spiller med, tror jeg på, at vi nok skal nå i mål med omstillingen af landbruget.

Kl. 13:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 13:59

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Det er de samme svar, vi har hørt før, som jo ikke får os i mål. Jeg synes egentlig, det er tydeligt, at der som sådan ikke er nogen decideret politisk plan for det fra regeringens side. Jeg må ærlig talt indrømme, at jeg synes, at det lidt er at svigte landbruget. Jeg synes, det er et svigt af landbruget ikke at hjælpe med at opsætte tydelige, politiske rammer og krav til den omstilling, der skal gøres. Det handler også om at hjælpe alle de meget ambitiøse landmænd og fødevarevirksomheder, så det går så hurtigt, som det kan.

Det er jo sådan set verden, der skal være klimaneutral i 2050, hvis vi skal leve op til Parisaftalen. Skal vi og også dansk landbrug virkelig først være med dér? Eller skulle vi gøre den her omstilling hurtigere, så vi også kan leve af den viden, som andre også skal bruge, om, hvordan vi gør de her ting? Hvordan er det, at vi omstiller den? Hvordan er det, vi laver en klogere produktion? Så hvad er det egentlig, ministeren ønsker at gøre, for at vi kommer videre? For vi har haft en række samråd, hvor de samme ting, som jo ikke får os i mål, er blevet sagt. Jeg synes faktisk, det var en øjenåbner, da jeg hørte professoren fortælle om fakta og fortælle om, hvornår vi egentlig er i mål. Jeg synes da, at det burde gøre, at ministeren – og jeg ved, at ministeren er optaget af det her – satte sig ned og så på, hvordan vi så kan understøtte den udvikling, der skal til, og få sat skub på den.

Så kunne ministeren ikke fortælle, når man nu, som ministeren jo har sagt flere gange, mener det alvorligt, hvad det så er, der skal til? Er det bare de der 90 mio. kr. – som jo tydeligt lige før blev sat op imod de 40 mia. kr. til motorveje – som skal få os i land med en omstilling? Eller er der andre ting på vej fra ministerens side?

Kl. 14:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:00

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak til hr. Rasmus Nordqvist for spørgsmålet. Ud over de tiltag, jeg har nævnt, er der også et partnerskab med Landbrug & Fødevarer og med Økologisk Landsforening. Og der er også meget, der tyder på, at sektoren er meget bevidst om, at der er en udfordring. Og det *er* en stor udfordring. Skal vi nå at være klimaneutrale i 2050 – og landbruget og fødevareerhvervet står pt. alene for 20 pct. af de samlede udledninger – er der brug for en indsats. Men der er først og

fremmest brug for, at vi alle sammen bliver klogere og får fundet de rigtige metoder og måder at gøre det på. Jeg kan godt høre, at spørgeren negligerer det, at vi nu vil gøre en forskningsmæssig indsats, men jeg tror altså, at det, der er vejen frem, er, at vi får fundet de rigtige teknologiske måder at gøre det på, som ikke bare handler om at reducere landbrugsproduktionen i Danmark, men om at sikre, at den bliver mere klimavenlig, end den er i dag.

Kl. 14:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:01

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen tror ministeren virkelig, at de 90 mio. kr., der er sat af, er nok til den omstilling, vi skal i gang med? Altså, det er jo en seriøs omstilling, når vi skal gå fra et landbrug, som har den klimabelastning, det har, til et CO₂-neutralt landbrug. Skal man så ikke hjælpe landbruget med at sætte nogle delmål op, med at komme hurtigere i gang, så vi ikke først ser den omstilling i 2049?

Kl. 14:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:02

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Vi kommer til at se det langt før 2049. Det glæder mig faktisk meget, at landbrugs- og fødevareerhvervet i Danmark selv har påtaget sig et ansvar i forhold til det her. De 90 mio. kr. løser det ikke alene, det er jeg sådan set meget enig med hr. Rasmus Nordqvist i. Der er brug for yderligere initiativer, men først og fremmest er der vel brug for, at erhvervet også selv tager det ansvar, som erhvervet har taget, og som det påtager sig, i forhold til at foretage en omstilling, hvad angår klimaneutralitet senest i 2050. Jeg er sikker på, at vi har en super innovativ landbrugssektor i Danmark, der er helt fremme, og som jo også ser nogle økonomiske muligheder for at afsætte danske landbrugsprodukter med en lav klimabelastning, for det er en efterspørgsel, der også vil være på en lang række eksportmarkeder.

Kl. 14:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og så er der en medspørger. Værsgo, hr. Christian Poll, Alternativet.

Kl. 14:03

Christian Poll (ALT):

Tak. Det, der kan undre mig lidt i den her sag, er jo, at man fra regeringens side ikke ønsker at gå mere med i forhold til de landbrug, som vil gøre en forskel. Vi har jo en hel del viden om, hvad det er, der skal til, f.eks. arealer ud af omdrift. Men der er især den store opgave, som jo består i at skifte fra en kødproduktion, som er altdominerende i Danmark, til en langt mere plantebaseret produktion. Når jeg kigger på regeringens klimaudspil, kan jeg se, at der ikke er gedigne virkemidler, der kan gøre den forskel. Det hele handler om noget kvotehandel, som gør, at landbruget stadig i 2030 vil gøre cirka det samme, som det gør i dag.

Så er ministeren ikke interesseret i at hjælpe landbruget på vej til den her store væsentlige omstilling til en langt lavere klimabelastning?

Kl. 14:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:04

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for det spørgsmål. Det er regeringen så absolut indstillet på. Det er jo også derfor, at vi har lavet et partnerskab, som jeg lige omtalte før, med både Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening. Det er jo for, at der kan komme de her forskellige forslag til, hvordan vi kan gøre det. Hvordan kan vi indrette det på en mere klimavenlig måde?

Men jeg vil også sige, at regeringen er optaget af, at vi opretholder en stor dansk fødevareproduktion, og jeg tror ikke på de her snuptagsløsninger, som Alternativet kommer med, altså at man sådan fra den ene dag til den næste bare kan, jeg havde nær sagt droppe kødproduktionen i Danmark, som har en væsentlig værdi, og som jo bidrager massivt til vores velfærd. Vi ønsker en fortsat høj fødevareproduktion i Danmark, men vi ønsker også at gøre det på en mere klimavenlig måde, end det sker på i dag. Dansk landbrugs fødevareproduktion i Danmark har faktisk allerede gjort ganske meget. Når man ser det over en 20-årig periode, så er CO₂-belastningen reduceret med ikke mindre end 17 pct.

Kl. 14:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:05

Christian Poll (ALT):

Dansk landbrug har gjort fantastiske fremskridt historisk set. Det, vi står over for nu, er en helt ny udfordring, som dansk landbrug også skal tage til sig. Og det, som jo er en af de vigtige opgaver, er ikke at lukke ned for kødproduktionen i morgen, som ministeren påstår at vi vil fra Alternativets side. Det, vi vil fra Alternativets side, er, at vi vil sætte gang i den væsentlige omstilling, hvor kødproduktionen skal skrues ned og planteproduktionen skal skrues op. Der er jo masser af muligheder. For så får man kæmpe arealer til rådighed til at producere kvalitetsprodukter, som bare har en langt lavere klimabelastning. Var det ikke bare at tage fat i det og gå den vej i samarbejde med sektoren?

Kl. 14:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:06

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Vi har i Danmark en super, super stærk og innovativ landbrugs- og fødevaresektor, som i allerhøjeste grad har været omstillingsparat. Den står super stærkt, og jeg tror faktisk, at den er bedre, end vi er herinde i Folketinget, til at vurdere, hvordan man tilrettelægger produktion, som er super innovativ. Erhvervet har været i stand til at reducere udledningerne markant, og som nu det seneste udspil fra både Landbrug & Fødevarer, Arla og Danish Crown også viser, er man parat til at påtage sig et ansvar.

Kl. 14:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det igen hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 14:06

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men tilbage til det, regeringen og regeringens plan jo egentlig gør. Langt størstedelen af de reduktioner, der er i den i forhold til landbruget, er jo de her kvoter, og det er at lave de her LULUCF-kreditter osv. Og der er ikke reelle klimagasreducerende ændringer i produktionen. Så hvad er det, regeringen reelt vil foretage sig fra nu for

at få lavet den forandring, der skal til? Er det bare at se på, hvad branchen selv gør, eller vil man komme med mål og midler fra regeringens side?

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

KL 14:07

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Når først vi er blevet klogere – og det er jo derfor, at vi afsætter 90 mio. kr. til formålet – så vil jeg ikke afvise andet, end at vi i god dialog med fødevareerhvervet også vil tage en diskussion af, hvilke tiltag der yderligere er brug for. Alternativet og andre har jo peget på mulighederne for at udtage bl.a. lavbundsjord, og det har landbrugssektoren også selv gjort. Det synes jeg sådan set er et område, vi i fællesskab bør se på. Nu har vi jo lavet en bred energiaftale , som også Alternativet er en del af. Det er noget af det, som jeg mener vi bredt her i Folketinget bør kigge på, i forhold til hvad muligheder der er for det.

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til energi-, forsynings- og klimaministeren af fru Karin Nødgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:08

Spm. nr. S 695

11) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Karin Nødgaard (DF):

Når ministeren på et samråd har udtalt, at havvindmøller hører til langt ude på havet, og at der, hvis Danmark skal nå i mål med den grønne omstilling, skal være bred opbakning fra befolkningen, hvordan harmonerer det så med, at der er planer om opsætning af op til 60 havvindmøller i Jammerland Bugt, få kilometer fra kysten, et projekt, der med en mangelfuld vvm-redegørelse møder massiv modstand fra beboere, grønne foreninger og Kalundborg Kommune?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse op.

Kl. 14:08

Karin Nødgaard (DF):

Ministeren har på et samråd udtalt, at havvindmøller hører til langt ude på havet, og at hvis Danmark skal nå i mål med den grønne omstilling, skal der være bred opbakning fra befolkningen, men hvordan harmonerer det med, at der er planer om opsætning af op til 60 havvindmøller i Jammerland Bugt, få kilometer fra kysten, et projekt, der med en mangelfuld vvm-redegørelse møder massiv modstand fra beboere, grønne foreninger og Kalundborg Kommune?

Kl. 14:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:08

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for det til fru Karin Nødgaard. Jeg har fuld forståelse for de borgere, som er bekymret over opførelsen af kystnære havvindmøller. Derfor arbejder jeg for, at havvindmøller skal længere ud på havet, og for, at kommunerne får større medbestemmelse i de tilfælde, hvor der opstilles møller tæt på land.

Den kommunale indsigelsesret vil betyde, at et projekt som det i Jammerland Bugt højst sandsynligt ikke ville få en forundersøgelsestilladelse i dag. Samlet set vil jeg gerne have møllerne i Jammerland Bugt længere ud på havet, men jeg er omvendt nødt til at acceptere, at projektudvikleren har ansøgt om projektet tilbage i 2012, hvor der på det tidspunkt ikke var en kommunal indsigelsesret mod projektet. Jeg kan ikke uden videre stoppe projektet i Jammerland Bugt.

Jeg vil samtidig understrege, at projektet ikke er endeligt godkendt endnu. Vurderingen af vvm-redegørelsen sker på baggrund af projektejers ansøgning, vvm-undersøgelsen selv og de indkomne høringssvar fra myndigheder og offentligheden. Status er, at der nu er gennemført en offentlig høring af miljørapporten fra Jammerland Bugt havvindmøllepark, og at Energistyrelsen er ved at forholde sig til de indkomne høringssvar.

Kl. 14:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:09

Karin Nødgaard (DF):

Tak til ministeren for den her besvarelse. Den kommer nok heller ikke helt bag på mig. Men det, jeg egentlig gerne vil have fokus på, er, hvad der er af muligheder i forhold til det projekt, der ligger der nu, når man kan se, at der er en mangelfuld vvm-redegørelse.

Det er jo således, at jeg mener, at en minister har ret mange muskler at spille med i forhold til sådan et område her, også ud fra de udtalelser, som ministeren er kommet med, både sådan bredt rundtomkring, men også under et samråd, hvor man netop har sagt det, som jeg også citerede i mit spørgsmål. Men det er jo således, at vi står med en vvm-redegørelse, som er mangelfuld. Der er rigtig mange ting i forhold til visualiseringen, som ikke er korrekte, der er noget med farveangivelser og noget med antallet af møller, som ikke er korrekt, der er forhold i forhold til sigtbarhed, der er noget i forhold til, hvem man har brugt som høringspart. Jeg har stor respekt for nogle af dem, som måske er blevet hørt, men jeg tvivler jo lidt på, at man, hvis man ikke befinder sig som sejlklub i nærheden af Jammerland Bugt, så måske er den rette at spørge om nogle ting.

Så der er flere kritisable forhold, som gør sig gældende i forhold til den her vvm-redegørelse. Man kan jo, når man står i en situation som den her, godt henholde sig til, at der er noget, der er en gammel ordning, og at man ikke kan gå ind og sige noget, men jeg mener jo alligevel, at en minister har nogle andre beføjelser. Det skal vel være således, at man, når man både som borger, men også når vi som politikere agerer, kan sige, at her er der altså noget, som ikke danner et fagligt forsvarligt grundlag for at beslutte noget, og så må man kunne skride ind. For da det her, som jeg har forstået det, jo egentlig i princippet er ude af statens hænder, fordi det nu er en anden udvikler, der skal stå for det, hvis det er, så er der faktisk nogle muligheder for, at man kan sige, at man så gennemfører det her projekt.

Kl. 14:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:11

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for det spørgsmål, fru Karin Nødgaard. Vvm-redegørelsen og det faglige grundlag *skal* være i orden. Det er der slet ikke nogen tvivl om. Så er det afgørende jo, at jeg, da jeg bliver minister tilbage i 2015, også bare ret hurtigt bliver opmærksom på, at der er nogle udfordringer en række steder i Danmark, bl.a. det nævnte sted, Jammerland Bugt, og det er jo baggrunden for, at regeringen tager initiativ til at lave en lokal indsigelsesret, således at kommuner, der ligger op til de første 8 km ud i havet, har indsigelsesret, og med energiaftalen har vi nu udvidet det til 15 km. Det gælder jo for alle nye projekter.

Så er der en række projekter, som ligger tilbage i tiden, og som på det tidspunkt er godkendt efter gældende regler. Det har jeg ikke mulighed for at lave om på.

Kl. 14:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:12

Karin Nødgaard (DF):

Tak. Jeg anerkender fuldt ud det, som ministeren har foretaget sig på det her område de seneste år. Det er prisværdigt, at der er blevet strammet op i forhold til den her lovgivning. Men jeg noterer mig også, at ministeren som indledning til sit andet svar her siger, at en vvm skal være i orden. Der tænker jeg bare, at hvis ministeren nu er bekendt med, at der faktisk er en vvm – og jeg er sikker på, at ministeren også har læst, at den ikke er i orden – hvad gør det så i forhold til de initiativmuligheder, ministeren har at kunne skride til nu?

Kl. 14:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:12

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Det er således, at vvm-redegørelsen har jeg som minister ikke mulighed for at blande mig i. Det er en faglig vurdering, som Energistyrelsen og Miljøstyrelsen foretager. For mig har det været vigtigt at lave den opstramning, og det glæder mig i øvrigt også at kunne gøre det i et godt samarbejde med Dansk Folkeparti i forhold til indsigelsesret. For jeg er enig i, at møller, der står sådan – for de her møllers vedkommende vil det så være 6 km med de seneste ændringer, der har været, i Jammerland Bugt – er for tæt på kysten.

Kl. 14:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 14:13

Karin Nødgaard (DF):

Ja, og netop når man taler visualisering, viser det sig jo, at 6 km er ingenting, og vi ved jo også, at det drejer sig om en bugt. Altså, jeg har selv svært ved at forstå, hvorfor man kan tale om havvindmølleparker, når man taler om, at de skal placeres inde i en bugt. Det er så den ene del af det.

Så er der det andet: Jeg forstår godt, at ministeren siger, at det er en faglig vurdering, men læser ministeren ikke de her vvm-redegørelser og har en dialog, i forhold til at man kan sige, at her er der altså nogle ting, som indikerer, at der er noget, der faktisk ikke er belyst tilstrækkeligt, i forhold til at man kan etablere sådan et stort og omfattende projekt?

Kl. 14:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo for det sidste svar.

Kl. 14:13

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for det, og tak for spørgsmålet. En vvm-redegørelse er et fagligt produkt, og det er således, at den her lovgivning skulle have været ændret for mange år siden. Da ansøger søger til det her projekt tilbage i 2014, foregår det på et fuldstændig lovligt grundlag. Så hvis det var, at man i Folketinget havde ønsket det her, skulle man jo – det burde vi alle sammen, også spørgeren, i virkeligheden – have ændret den her lovgivning for mange år siden. Da man indgiver ansøgnin-

gen, er det på et lovligt grundlag. Vi har så ændret det nu, således at der er en indsigelsesret.

K1 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Så er der et nyt spørgsmål til energi-, forsynings- og klimaministeren af fru Karin Nødgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:14

Spm. nr. S 696

12) Til energi-, forsynings- og klimaministeren af:

Karin Nødgaard (DF):

Idet Jammerland Bugt er et vigtigt sted for en række truede og særlig beskyttede fugle- og dyrearter (såkaldt nultolerance), f.eks. edderfugle og marsvin, og den højest målte tæthed af marsvin i Nordeuropa er målt i Jammerland Bugt, vil ministeren så med denne viden konkludere, at der ikke kan opsættes kystnære havvindmøller i Jammerland Bugt?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse op.

Kl. 14:14

Karin Nødgaard (DF):

Tak. Idet Jammerland Bugt er et vigtigt sted for en række truede og særlig beskyttede fugle- og dyrearter (såkaldt nultolerance), f.eks. edderfugle og marsvin, og den højest målte tæthed af marsvin i Nordeuropa er målt i Jammerland Bugt, vil ministeren så med denne viden konkludere, at der ikke kan opsættes kystnære havvindmøller i Jammerland Bugt?

Kl. 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:14

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak til fru Karin Nødgaard. Igen vil jeg gerne understrege, at jeg har fuld forståelse for de borgere, som er bekymret over opførelsen af kystnære havvindmøller. Derfor arbejder jeg for, at havvindmøller skal længere ud på havet, og for, at kommunerne får større medbestemmelse i de tilfælde, hvor der opstilles møller tæt på land.

Fru Karin Nødgaard spørger til, om det kystnære havvindmølleprojekt og de relevante fugle- og dyrearter kan sameksistere. Det kan jeg som minister ikke vurdere. Det er derimod fageksperter fra hovedsagelig Energistyrelsen og Miljøstyrelsen, der har den nødvendige viden til at kunne vurdere miljøpåvirkninger. Det er således fageksperter, der vurderer vvm-redegørelsen – der er ikke nogen politisk involvering i den proces.

Vurderingen af en vvm-redegørelse sker med hjemmel i bl.a. miljøvurderingsloven og habitatreglerne og foretages på baggrund af projektejernes ansøgning, vvm-redegørelsen og indkomne høringssvar fra myndigheder og offentligheden. Energistyrelsen vil altid og i overensstemmelse med habitatreglerne afvise projekter, der har uacceptable negative påvirkninger på relevante miljøelementer, herunder f.eks. edderfugle og marsvin.

Som jeg også svarede på spørgsmål 695, er Energistyrelsen lige nu ved at forholde sig til de indkomne høringssvar såvel som til selve vvm-redegørelsen. Vi må derfor vente med at se, hvordan det kan konkluderes, om der kan opsættes havvindmøller i Jammerland Bugt

Kl. 14:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, Karin Nødgaard.

Kl. 14:16

Karin Nødgaard (DF):

Tak for svaret. Ministeren siger indledningsvis, at ministeren godt kan forstå, at der er borgere, der er modstandere af projektet. Men det er jo ikke kun borgere som sådan. Jeg er godt klar over, at der er langt over 5.000 mennesker, der har skrevet under på, at man ikke ønsker det her. Og så kan man sige, at det er, fordi de ikke vil have det i deres egen baghave, men det er jo ikke kun det, det drejer sig om. Det her drejer sig faktisk også om nogle naturmæssige forhold, og det er det, som det her spørgsmål egentlig drejer sig om.

Kommunen er kommet med indsigelser, Beskyt Jammerland Bugt er kommet med indsigelser. Der er 450 borgere, og det er også grundejerforeninger, der samlet tæller som én, det er Danmarks Naturfredningsforening, det er den svenske miljøstyrelse – og så tænker man: Hvorfor det? Og det er, fordi det har noget at gøre med fugle og fugle på træk – og så er det Dansk Ornitologisk Forening, som blandt andre er kommet med indsigelser.

Gør det ikke et dybt indtryk på ministeren? For når vi netop her taler om f.eks. marsvin, er det jo sådan, som det også er skrevet i spørgsmålet, at man faktisk har den højest målte tæthed af marsvin i det her område. Det er helt unikt, og vi ved, at de her dyr bliver stressede, hvis der sker sådan nogle ting; de vil dø, nogle bliver døve, og nogle forsvinder fra området. Det vil sige, at det, der egentlig hedder nultolerance, går man lidt på kompromis med, selv om det er et princip, som man har prøvet at praktisere igennem adskillige år, fordi man skal sikre sig, at der ikke sker noget med de her truede dyrearter. Det samme gælder edderfugle, men der er også andre – det kan være havørne, fiskeørne osv. – som jeg faktisk mener slet ikke er nævnt i hele vvm-redegørelsen.

Så jeg synes faktisk, der er mange ting, der indikerer, at der også på den her front er rigtig meget, når vi taler dyreliv, som vil lide skade, hvis man får gennemført sådan et projekt.

Kl. 14:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 14:18

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak til fru Karin Nødgaard. Jeg deler sådan set en række af de betragtninger, der gøres. Og derfor har jeg også haft en række møder, også med Beskyt Jammerland Bugt, borgmestre og andre lokale, som har gjort mig og folketingsmedlemmer og andre opmærksom på de udfordringer, der er. Og derfor blev jeg også i forbindelse med et møde, jeg havde med Beskyt Jammerland Bugt, opmærksom på nogle af de her problemstillinger, som sådan set ikke har en direkte politisk involvering, men hvor min klare besked var til Energistyrelsen, at det er vigtigt, at hver en sten bliver vendt. Og det er sådan set der, hvor jeg står i forhold til det her og de muligheder, som jeg har. Det signal har jeg sendt i forbindelse med den endelige behandling af vvm-redegørelsen.

Kl. 14:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:18

Karin Nødgaard (DF):

Jeg sætter stor pris på, at ministeren har appelleret til det, og også at hver en sten bliver vendt i sådan en sag her, for det er jo det, der er utrolig vigtigt, når man kan se, at der er så mange interessegrupper på det her område, som faktisk er bekymrede. Og det er ikke kun, fordi man er bekymret på egne vegne, men man er faktisk også bekymret for vores natur og hele vores dyreliv osv. Det er utrolig vig-

tigt, at man har fokus på det. Jeg mangler lidt at høre ministeren sige – for det er jo en vigtig post, han sidder på – om ministeren ikke mener, at nu har man faktisk en pligt til at tage en mere intensiv dialog med de parter, der har, hvad skal vi sige, beslutningsretten, sådan at man kan sikre, at det her faktisk ikke bliver besluttet, når det er et så mangelfuldt fundament, man skal træffe en beslutning på.

Kl. 14:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 14:19

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for det. Som lovgivningen er skruet sammen, kan jeg ikke blande mig i det arbejde, der foregår i forbindelse med vvm-godkendelsen. Det er et fagligt stykke arbejde, der foregår i et tæt samarbejde mellem Miljøstyrelsen og Energistyrelsen. Jeg kan sende nogle klare signaler – det er den mulighed, jeg har – om, at man undersøger det hele og gør det så grundigt, man overhovedet er i stand til, og at der er en sikkerhed for, at fagligheden i det arbejde, der foretages, er helt i top, og det har jeg også tillid til at den er.

Kl. 14:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:20

Karin Nødgaard (DF):

Så må vi jo håbe, at det også ender sådan, at netop fagligheden vil være helt i top, og at man går ind og kigger på, at der her faktisk er et mangelfuldt grundlag at træffe en beslutning på, og at man derfor vil skrinlægge det her projekt. Nu er det, der netop også bekymrer mig meget, det med dyrelivet og de udfordringer og faktisk også de store konsekvenser, der vil være på både kort og lang sigt for bestemte dyrearter. Har ministeren haft en dialog med sin kollega miljøministeren om det her område, med henblik på hvordan man kan sikre – og måske endda sige det med en lidt stærkere stemme – at det her projekt bliver skrinlagt?

Kl. 14:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:20

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Først og fremmest er det vigtigt at understrege, at projektudvikleren her har søgt på fuldstændig lovligt grundlag. Det er således, at hvis vvm-redegørelsen viser, at der ikke er nogen udfordringer, altså hvis man kommer dertil, så er jeg forpligtet til i henhold til lovgivningen også at give en tilladelse. Derfor har jeg sendt et klart signal – og det har jeg gjort i forbindelse med et møde, jeg havde – om at få kigget på det her så grundigt som overhovedet muligt: Kig nu på, hvilke muligheder der er; hvordan ser I det her? Som spørgeren så rigtigt påpeger, har Sverige jo peget på, at der er nogle udfordringer for fuglelivet. Vi skal have det hele undersøgt. Det er vigtigt for mig, at når man har et stykke arbejde, så får man vendt hver en sten.

Kl. 14:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Det næste spørgsmål er til sundhedsministeren, og det er fra fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:21

Spm. nr. S 639

13) Til sundhedsministeren af:

Kirsten Normann Andersen (SF):

Kan ministeren forsikre, at medicinsk behandling ikke er en forudsætning, før man prioriterer ikkemedicinsk behandling i form af f.eks. kugledyner i behandlingen af børn og unge med søvnløshed som følge af eksempelvis adhd?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 14:21

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Spørgsmålet lyder sådan her: Kan ministeren forsikre, at medicinsk behandling ikke er en forudsætning, før man prioriterer ikkemedicinsk behandling i form af f.eks. kugledyner i behandlingen af børn og unge med søvnløshed som følge af eksempelvis adhd?

Kl. 14:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:22

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Tak for spørgsmålet. Medicin er ikke førstevalg ved behandling af børn og unge med søvnbesvær. Det fremgår klart af Sundhedsstyrelsens nationale vejledning på området, og det fremgår også, at gode rutiner og regelmæssighed omkring barnets indsovning skal være på plads inden eventuel behandling med sovemedicin. Vurderingen af, om et barn har behov for medicinsk behandling, skal foretages af en børne- og ungdomspsykiatrisk speciallæge, og den vurdering skal selvfølgelig også støtte sig op ad de nationale vejledninger og retningslinjer om, at man ligesom skal have prøvet alt andet. Det vil sige, at i de tilfælde, hvor en kugledyne eller andre tiltag ikke er tilstrækkeligt til at hjælpe barnet, er det op til en speciallæge at vurdere, om der er behov for behandling med lægemidler. Om der så konkret skal udskrives melatonin eller andet som en del af behandlingen, er så baseret på en lægefaglig vurdering. Men jeg kan bekræfte det, som jeg egentlig hører spørgeren spørger til i spørgsmålet.

Kl. 14:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:23

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg er glad for, at ministeren endnu en gang understreger, at medicin ikke er første valg. Det sker bare i praksis stadig væk og måske på grund af netop procedurer og kliniske retningslinjer. Således svarer ministeren jo netop selv i et spørgsmål, at hvis en kugledyne anvendes for at opnå yderligere forbedring af behandlingsresultatet eller for at forhindre forringelse af behandlingsresultatet, er dynen et behandlingsredskab, altså noget andet skal komme først. Og videre, at hvis kugledynen kan bevilges efter serviceloven som et hjælpemiddel, kan man gøre det, hvis der ikke er yderligere mulighed for behandling af borgerens lidelse og de søvnvanskeligheder, som følger af lidelsen.

Der skal også i forhold til serviceloven ske noget andet, før man kan forsøge sig med eksempelvis en kugledyne. Fælles for svarene er jo, at et barn med f.eks. søvnbesvær skal udredes af en børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling, som også skal iværksætte en anden behandling, før man kan gribe til en mindre indgribende behandling, som f.eks. en kugledyne kunne være.

Men hvorfor er diagnosen egentlig så vigtig, hvis problemet kan aflastes netop ved midlertidig eller varig brug af f.eks. en kugledyne? Ville det ikke netop giver god mening, at den praktiserende læge eksempelvis kunne afhjælpe symptomerne ved at ordinere en ikkemedicinsk behandling først? Og hvis det virker, har vi så i virkeligheden ikke også aflastet en overophedet psykiatri?

Kl. 14:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 14:24

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Jeg tror, at det er vigtigt at holde fast i det, jeg svarede indledningsvis, fordi man kan godt gøre den her sag meget kompliceret, og det er der jo så nogle, der også forsøger at gøre netop i sagsbehandlingen derude – det oplever jeg sådan set også, som spørgeren siger – og som tolker alle mulige detaljer i svar i stedet for egentlig at forholde sig til det, som er blevet slået fast ikke bare i de svar, jeg har givet til Folketinget, men også af min forgænger på posten som sundhedsminister: At medicin ikke er førstevalget, og at man skal have afprøvet andre ting først. I den sammenhæng er en kugledyne en rigtig god ikkemedicinsk mulighed. Det kan udleveres som et behandlingsredskab både permanent, men også for en midlertidig periode, men det kan også være et hjælpemiddel, og dermed er vi ovre i servicelovens regler. Men jeg synes egentlig, at det, der er vigtigt at få slået fast igen i dag, er, at man ikke bare kan udskrive sovemedicin eller kræve sovemedicin udskrevet som første valg.

Kl. 14:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:25

Kirsten Normann Andersen (SF):

Men der er jo ingen tvivl om, at der også er en diskussion om, om det er kommuner eller det er regioner, der skal betale for en kugledyne, uagtet at medicin og behandling i børnepsykiatrien også er dyrt. Men når det nu ikke fungerer – for det gør det jo vitterlig ikke, det viser rigtig mange eksempler – er løsningen så ikke netop at beslutte, at de kliniske retningslinjer skal sikre, at f.eks. den praktiserende læge har mulighed for at ordinere kugledyne, før der iværksættes yderligere udredning eller behandling? Og hvis en anden del af løsningen er at beslutte, hvem der skal betale, vil ministeren så ikke tage initiativ til at få løst det problem en gang for alle, og i givet fald hvornår?

Kl. 14:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:26

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Det er jo sådan set det, regeringen gør med sundhedsreformen, som vi netop har aftalt med Dansk Folkeparti. Når vi opretter de 21 sundhedsfællesskaber som en forpligtende ramme for samarbejdet mellem kommune, sygehus, psykiatri, egen læge er det jo netop for at undgå noget af den kassetænkning, der foregår i dag. Vi nævner også helt konkret både i udspillet, men også i aftalen fra i går, at et af de områder, der netop skal håndteres i sundhedsfællesskaberne, så der ikke går kassetænkning i det og borgeren ender som kastebold mellem region og kommune, netop er, når vi taler behandlingsredskaber, og det kan være kugledyner, det kunne også være glukosesensorer til mennesker med diabetes. Der er en række områder. Derfor er det også en strukturel løsning, der skal være på det problem, som vi desværre ser i alt for mange tilfælde i dag.

Kl. 14:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:27 Kl. 14:28

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg bliver nødt til at spørge: Mener ministeren helt seriøst, at der skal en ny struktur, rigtig mange nye bestyrelser og en masse nye byggerier til for at løse noget så enkelt som at sikre, at børn, der har brug for behandling på grund af søvnløshed eller uro eller andet, måske kan behandles med ikkemedicinsk behandling som en kugledyne, før man skal i udredning på børnepsykiatrisk afdeling? Eller tænker ministeren også ligesom jeg, at det problem kan løses enkelt en gang for alle, hvis man træffer beslutningen om, hvordan det skal løses, og hvem der skal betale? Og er det egentlig ikke svigt af børn, at det ikke allerede er sket?

Kl. 14:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:27

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Børn skal have den hjælp, de har behov for – færdig, slut. Det er også det, vi har diskuteret omkring konkrete eksempler med kugledyner, vi har diskuteret det om glukosesensorer, vi har diskuteret det om respirationshjælp, vi har diskuteret det om sondemad, vi har diskuteret det om en lang række ting. Alligevel ser vi jo gang på gang kommuner og regioner, der slås om, hvem der skal betale regningen, og borgeren, der bliver kastebold. Det er jo sådan set lige præcis derfor, at vi fra regeringens side sammen med Dansk Folkeparti har sagt, at det er vi også nødt til strukturelt at tage hånd om langsigtet og fremadrettet, og det gør vi i de 21 sundhedsfællesskaber. Men her og nu er der jo ingen tvivl om, at medicin ikke er første valg. Det fremgår klart og tydeligt af den vejledning, der ligger på området, og derfor skal børn have det behandlingstilbud, som de både har krav på og har behov for.

Kl. 14:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tusind tak til fru Kirsten Normann Andersen for dagens spørgsmål. Vi går nu over til spørgsmål nr. 14, hvor sundhedsministeren har den store chance endnu en gang at svare på et spørgsmål fra et medlem af Folketinget, nemlig hr. Christian Rabjerg Madsen fra Social-demokratiet.

Kl. 14:28

Spm. nr. S 683

14) Til sundhedsministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vil ministeren udstede en garanti for, at Vejle Sygehus ikke vil blive lukket som følge af sundhedsreformen, ligesom statsministeren har udstedt en garanti for landets 21 akutsygehuse?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til statsministerens interview med Mandag Morgen den 17. marts 2019, hvori statsministeren garanterer, at ingen af landets 21 akutsygehuse vil blive lukket som følge af sundhedsreformen til forskel fra statsministerens strukturreform i 2007, der medførte en centralisering af sygehusvæsenet og lukning af omkring 20 lokale sygehuse.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg læser spørgsmålet op: Vil ministeren udstede en garanti for, at Vejle Sygehus ikke vil blive lukket som følge af sundhedsreformen, ligesom statsministeren har udstedt en garanti for landets 21 akutsygehuse?

Kl. 14:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:29

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Tak for spørgsmålet. Det er ikke første gang, vi er her i salen og har den type spørgsmål. Men alligevel er jeg glad for spørgsmålet, og tak for det, for så kan jeg jo også oven på den aftale, vi har indgået med Dansk Folkeparti i går, svare spørgeren. Og mit svar er ja. Og det fremgår jo sådan set også klart og tydeligt af den aftale, som vi har lavet med Dansk Folkeparti om en sundhedsreform, »Et stærkere sundhedsvæsen – tættere på dig«, som vi indgik i går, og som jeg egentlig også har svaret adskillige gange tidligere her i salen og også skriftligt til både spørgeren og nogle af spørgerens partifæller.

Det fremgår også direkte af aftalen, både på side 26 og på side 33, at aftalepartierne er enige om, at der med sundhedsreformen ikke ændres på den fastlagte sygehusstruktur. Så vi vil etablere 21 sundhedsfællesskaber omkring de 21 akutsygehuse for at sikre mere nærhed og en bedre sammenhæng i indsatsen til gavn for ikke mindst vores patienter, men det fremgår sådan set også tydeligt af aftalen, at vi ikke kommer til at ændre ved den nuværende sygehusstruktur.

Så regeringen har ingen planer om at lukke Vejle Sygehus. Og hvis jeg skal gentage det, for at spørgeren og hans partifæller så måske kan bruge lidt mere af deres tid på at diskutere politik i stedet for at sprede utryghed og falske påstande ude i debatten, så er det vigtigt at sige, at sundhedsreformen jo handler om at styrke det nære sundhedsvæsen, ikke om at lukke sygehuse. Så man kan meget vel forestille sig, at der er flere tilbud og flere behandlinger, som også skal flyttes ud på nogle af de mindre sygehuse, vi har i dag – ikke at de skal lukkes.

Tak for ordet.

Kl. 14:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:30

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen hvis ministeren mener, det er useriøst at diskutere sygehusstruktur, så skulle ministeren rette en hård kritik mod sin politiske chef, statsministeren, for det er jo ham, der er startet med spørgsmålet omkring garantier. Det er jo helt åbenlyst, at det ville være useriøst, hvis jeg onsdag efter onsdag mødte op i Folketinget og spurgte tilfældige ministre, om de ville give en garanti for dette eller hint, men det er jo bare heller ikke det, der er tilfældet – selvfølgelig er det ikke det. Det er jo statsministeren, der i et langt interview i Mandag Morgen giver en håndfast garanti mod lukning af 21 specifikke sygehuse. Statsministeren bliver spurgt og svarer så, at der ikke er nogen af de 21 akutsygehuse, der nu kan lukkes. Og så siger intervieweren fra Mandag Morgen: Når du siger cementerer, lyder det jo nærmest som en Løkkegaranti imod sygehuslukninger. Og det skal forstås som en overskrift, altså: Løkkegaranti mod sygehuslukninger. Og han spørger så, om det er rigtigt, hvortil statsministeren svarer: Ja, det er jo evident.

Så det her med at begynde at kaste om sig med garantier er jo ikke noget, jeg har fundet på. Det er noget, statsministeren har fundet på. Og det er klart, at når statsministeren giver en håndfast, evident, cementeret garanti for 21 akutsygehuse, bliver vi, der er glade for de sygehuse, der er mindre, de 30 sygehuse, som er mindre, selvfølgelig nervøse, for hvorfor nævner statsministeren ikke de specifikke 30 sygehuse? Og derfor synes jeg jo, det er politisk relevant at spørge helt kort, og jeg accepterer også et kort svar: Vil sundhedsministeren udstrække den evidente og cementerede garanti mod sygehuslukninger, som statsministeren giver til 21 akutsygehuse? Vil sundhedsministeren udstrække den til at gælde de andre 30 – eller bare mere specifikt Vejle Sygehus?

Kl. 14:32

$\label{thm:continuous} \textbf{Tredje næstformand} \ (\textbf{Christian Juhl}):$

Ministeren.

Kl. 14:32

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Tak for spørgsmålet. Nu er det jo ikke korrekt, hvad spørgeren siger om, at det først er efter statsministerens interview i Mandag Morgen, som udkom den 17. marts, at han er begyndt at holde § 20-spørgsmål hernede hver onsdag om bil for bil, sygehus for sygehus at bede om garantier for dem. Så at det skulle være det interview, der ligesom er anledningen til det, tror jeg spørgeren skal revidere sin opfattelse af. Der er i hvert fald mange onsdage, vi har brugt på det før.

Derfor kan jeg svare, som jeg også har svaret her i salen tidligere, og jeg kan jo egentlig også bare vælge at læse op af aftalen: Med sundhedsreformen ændres der ikke på den fastlagte sygehusstruktur, hverken for de 21 akutsygehuse eller de øvrige sygehuse. Sundhedsfællesskaberne organiseres om de 21 akutsygehuses naturlige optageområder. Og det vil sige, at af det fine kort, der er på side 33 i den aftale, vi har indgået med Dansk Folkeparti, vil man kunne se, at Vejle Sygehus, som spørgeren konkret spørger til, fortsat er et sygehus, og det bliver ikke lukket med den sundhedsreform, som vi har aftalt med Dansk Folkeparti.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:33

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen jeg kan nu forsikre ministeren om, at mit spørgsmål skyldes den artikel i Mandag Morgen. Og da jeg tidligere har spurgt ministeren om akutlægedækning, så skyldes det jo en anden garanti, som sundhedsministeren har givet et andet sted i landet. Så det der med at give garantier er jo noget, som ministeren og regeringen betjener sig af. Derfor er det selvfølgelig relevant at spørge, om den garanti kan udstrækkes. Det synes jeg ikke ministeren svarede helt klart på, så jeg vil egentlig gerne høre, om garantien i forhold til de 21 sygehuse kan udstrækkes til Vejle. Det synes jeg ikke der blev svaret konkret på. Det er jo ikke et spørgsmål om at læse op af aftalen – den har jeg selvfølgelig også læst. Jeg vil gerne spørge, om der er den garanti for Vejle Sygehus. Og så vil jeg måske også, hvis jeg kan nå det, spørge, hvad det egentlig er for et organ, der i den nye aftale, centraliseringsreformen, beslutter sygehuslukninger.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:34

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Med den nærhedsreform, som regeringen har aftalt sammen med Dansk Folkeparti, »Et stærkere sundhedsvæsen – tættere på dig«, kommer vi til at bruge 9 mia. kr., herunder 8,5 mia. kr. i nærheds-

fonden på at styrke det nære sundhedsvæsen, på at sikre, at vi styrker lægedækningen i hele landet, opbygger moderne flerlægepraksisser, sundhedshuse ude i kommunerne, så flere behandlinger kan ske tæt på. Men man udbygger nogle af de kommunale-regionale funktioner, der i dag ligger på nogle af de mindre sygehuse, som fungerer som sundhedshuse i en række kommuner, og som netop er der, hvor der skal være flere behandlinger, ikke færre behandlinger.

Derfor kan jeg jo bare gentage det, jeg sagde til at starte med, nemlig at mit svar er ja. Og det fremgår også klart af den aftale, vi har indgået, altså at vi ikke lukker sygehuse, hverken Vejle eller andre af de mindre sygehuse, for den sags skyld heller ikke de 21 akutsygehuse, med den sundhedsreform, vi har aftalt med Dansk Folkeparti.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:35

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes, det var et lidt langt svar på spørgsmålet, men jeg må vel konkludere, at ministeren giver en garanti mod lukning af Vejle Sygehus, og det er jeg selvfølgelig glad for. Hvis det er en garanti, som jeg forstår det, så må man jo gå tilbage til aftalen og kigge på det. Men kan man egentlig som sundhedsminister i det her land, uagtet hvor lang tid man skal være det, give den garanti? Altså, hvor besluttes sygehusstrukturen, spørgsmålet om, om sygehuse skal åbne eller lukke? Altså, hvor bliver den beslutning truffet henne fremadrettet, hvis centraliseringsreformen skulle blive gennemført? Er det på Christiansborg, eller er det i professionelle bestyrelser, eller er det embedsfolk i Aarhus, der skal træffe den beslutning?

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:36

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Tak for spørgsmålet. Jeg kan ikke helt huske, om det var 13 eller 14 sygehuse, der blev lukket under den røde regering fra 2011 til 2015. Det var i det leje. Jeg mindes også, at den sidste nærpolitistation i Nordjylland lukkede, mens fru Mette Frederiksen, spørgerens statsministerkandidat, var justitsminister. Skal vi nu ikke lige forholde os til det, vi diskuterer i dag, nemlig den aftale, som regeringen og Dansk Folkeparti har indgået, en sundhedsreform, som skaber mere nærhed i vores sundhedsvæsen, og som ikke lægger op til lukninger af sygehuse, hverken Veile Sygehus eller andre sygehuse? Men alligevel skal vi høre her onsdag efter onsdag og også ude i landet socialdemokrater turnere rundt og påstå, at der bliver lukket sygehuse. Skal vi ikke hæve debatten lidt højere op end som så og dermed også begynde at tale om, hvordan vi får et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen til gavn for de patienter, men også for de medarbejdere, der arbejder i det danske sundhedsvæsen? Det har de sådan set både behov for og også krav på at ansvarlige politikere tager ansvar for.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Christian Rabjerg Madsen for dagens spørgsmål. Og det var, hvad der kunne blive til sundhedsministeren i dagens spørgetid. Tak til ministeren.

Spørgsmål nr. 15 er udgået, spørgsmål nr. 16 er udgået.

Vi går til spørgsmål nr. 17 (spm. nr. S 651), og der har vi fået en ny minister på podiet, nemlig transport-, bygnings- og boligministeren og spørgeren er hr. Kaare Dybvad fra Socialdemokratiet.

Kl. 14:37

Spm. nr. S 688

15) Til sundhedsministeren af:

Thomas Jensen (S):

Vil ministeren udstede en garanti for, at akutlægebilen tilknyttet Regionshospital Silkeborg ikke vil blive skåret væk som følge af sundhedsreformen, ligesom statsministeren har givet for landets 21 akutsygehuse?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 14:37

Spm. nr. S 689 (omtrykt)

16) Til sundhedsministeren af:

Thomas Jensen (S):

Vil ministeren udstede en garanti for, at Regionshospital Silkeborg ikke vil blive lukket som følge af sundhedsreformen, ligesom statsministeren har givet for landets 21 akutsygehuse? (Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 14:37

Spm. nr. S 651

17) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Kaare Dybvad (S):

Står regeringen ved sin tidligere vurdering givet i svaret på Transport- og Bygningsudvalgets spørgsmål nr. 421 (alm. del) af 7. april 2016 om, at der ikke umiddelbart er behov for en omfartsvej ved Ugerløse, som det ellers var vurderingen i det tidligere Vestsjællands Amt, set i lyset af regeringens planer om at bygge en omfartsvej ved Mariager, der har langt mindre trafik?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 14:37

Kaare Dybvad (S):

Tak for det, formand. Står regeringen ved sin tidligere vurdering givet i svaret på Transport- og Bygningsudvalgets spørgsmål nr. 421 (alm. del) af 7. april 2016 om, at der ikke umiddelbart er behov for en omfartsvej ved Ugerløse, som det ellers var vurderingen i det tidligere Vestsjællands Amt, set i lyset af regeringens planer om at bygge en omfartsvej ved Mariager, der har langt mindre trafik?

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:38

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for spørgsmålet. For det første vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det fremgik af svaret på udvalgsspørgsmål nr. 421, at etableringen af en omfartsvej ved Ugerløse ikke er undersøgt nærmere. Umiddelbart var det dog Vejdirektoratets vurdering, at der ikke er behov for en omfartsvej, men projektet er som sagt ikke undersøgt nærmere.

Nu er det imidlertid så heldigt, at regeringen og Dansk Folkeparti har indgået en aftale om en ambitiøs investeringsplan på over 110 mia. kr. for perioden 2021-2030. Planen indeholder flere puljer bl.a. til undersøgelser og til udbygninger af statsveje uden for motorvejsnettet. Såfremt der skulle være et ønske om f.eks. en forundersøgelse eller vvm-undersøgelse af projektet, kan en sådan prioriteres blandt andre ønsker om undersøgelse under puljen til undersøgelse af projekter. Tilsvarende er der afsat 5,6 mia. kr. i en pulje til udbygning af øvrige statsveje. Som det beskrives i aftalen, kan denne pulje bl.a. anvendes til at etablere omfartsveje. Her kan jeg kun opfordre spør-

gerens parti til at tilslutte sig aftalen, så man kan være med til at beslutte, hvilke projekter der skal undersøges og projektetableres. Tak.

K1 14:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:39

Kaare Dybvad (S):

Tak. Nu har ministeren jo sammen med Dansk Folkeparti været med til at vedtage den her omfartsvej ved Mariager. Det kan man sådan set godt unde de borgere, som har behov for at få trafikken uden om byen. Men finder ministeren ikke, at det er mærkværdigt, at man giver et svar fra ministeriets side, som er, at en by, som har en trafik, som Ugerløse har – ind igennem byen; ifølge Vejdirektoratet på 10.698 biler i døgnet i 2018 – og at man så overfladisk, som det er sket her, afviser, at der er behov for en omfartsvej, når man samtidig i en by, hvor der er cirka det halve antal, altså omkring 5.000 biler i døgnet, finder det naturligt, at man anlægger en omfartsvej og finder finansiering til det? Altså, hænger det sammen ud fra det perspektiv, som regeringen jo klart har angivet – som er, at man også ønsker at se på, hvor det er rentabelt, og hvor det er mindre rentabelt at bygge ting – at man så blankt afviser en omfartsvej igennem en by med næsten 11.000 biler i døgnet?

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:40

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Omfartsveje kan have to formål. Det ene kan være at lede trafik uden om et bysamfund, det andet formål kan være at etablere en vej, som giver en hurtigere betjening af en bestemt måde at bevæge sig på, altså at man kommer hurtigere fra A til B, fordi man kan køre uden om et bysamfund, hvor man ikke har noget ærinde. Og derfor kan man ikke måle en omfartsvejs rentabilitet alene på det forhold, hvor meget trafik den leder uden om byen. Den skal også måles på, hvor meget hurtigere folk, som ikke har et ærinde i byen, kommer frem. Nogle gange kommer folk slet ikke hurtigere frem med en omfartsvej, fordi den faktisk er en omvej i forhold til den mere direkte vej igennem byen, men man kan alligevel have et ønske om at anlægge den af hensyn til byen. Men en vejs rentabilitet kan ikke måles alene på, hvor meget trafik den leder uden om byen.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:41

Kaare Dybvad (S):

Når nu ministeren fastholder den ret blanke afvisning, der er, fra 2016, så vil jeg da opfordre ministeren til at besøge Ugerløse og se, hvordan man ind igennem hovedgaden i en by med omkring 1.000 indbyggere har lastvognstog kørende blandt de 11.000 biler, der kører igennem; hvordan de huse, der står langs med hovedgaden, synker ned, fordi der er så meget trafik og de bliver påvirket af den, og så se på, at der både er behov for at få den trafik ud af byen, men at der også er behov for, at man kommer hurtigere igennem, fordi trafikken inde i byen er nedsat til 40 km/t.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:42

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jeg afviser ikke nogen omfartsvej ved Ugerløse. Jeg siger, at vi ikke har undersøgt projektet nærmere. Men vi har afsat en pulje til at kunne lave en række undersøgelser, og vi har også afsat pulje til at kunne gennemføre projekter, hvis undersøgelser viser, at et projekt bør gennemføres.

Jeg kan opfordre hr. Kaare Dybvad til at tale med sit parti og sige: Det der med at afsætte 70 mia. kr. til en investeringsplan er ikke nok. Regeringen har afsat 112 mia. kr., og hvis vi skal have en omfartsvej ved Ugerløse f.eks., bliver vi nødt til at have en investeringsplan, som mindst er på størrelse med regeringens. Og da 70 mia. kr. er meget mindre end 112 mia. kr., bliver vi nødt til at finde nogle flere penge til vores investeringsplan hos Socialdemokraterne. Det skal spørgeren sige til sit parti, for vi kan slet ikke nå i mål, heller ikke med en omfartsvej ved Ugerløse, ved kun at afsætte 70 mia. kr., når regeringen har 112 mia. kr.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:42

Kaare Dybvad (S):

Nu tror jeg nok, at der er lidt kreativ udregning forbundet med det her, og at man lægger til og trækker fra på nogle penge, der allerede er investeret for lang tid siden i signalprogrammer, og hvad har vi. Jeg tror, at ministeren godt ved, når det kommer stykket, at de 112 mia. kr. kan man regne ud på mange forskellige måder. Men jeg tager med mig her i dag, at man, på trods af at der er så mange penge i spil, som ministeren siger, og på trods af at man kan lave det andre steder i landet, altså ikke vil gå ind og se nærmere på en omfartsvej ved Ugerløse, selv om der jo dokumenteret er meget stor trafik og meget store gener af, at trafikken kommer ind igennem byen.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:43

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jamen så tager hr. Kaare Dybvad noget med, som ikke er blevet sagt, men det vil sikkert tjene hr. Kaare Dybvads formål i valgkampen i bl.a. Ugerløse at påstå, at hr. Kaare Dybvad vil noget, som regeringen ikke vil. Jeg har meget tydeligt her sagt, at regeringen har afsat en pulje til at undersøge flere projekter, og den pulje agter regeringen at bruge, vi har bare ikke lagt os fast på, hvilke projekter der skal undersøges. Jeg har også sagt, at vi har 5,6 mia. kr. i en pulje til at gennemføre projekter, altså faktisk bygge projekter og ikke kun undersøge dem, og de 5,6 mia. kr. agter vi også at bruge, vi har bare ikke undersøgt en omfartsvej ved Ugerløse endnu. Men de kommende år skal jo vise, hvad vi undersøger, og hvad vi i givet fald bruger penge på. Man kan ikke konkludere, som hr. Kaare Dybvad gør – selv om det tjener hr. Kaare Dybvads valgkamp – at vi ikke vil gøre noget i Ugerløse.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Kaare Dybvad for dagens spørgsmål.

Vi går over til spørgsmål nr. 18, der også er til transport-, bygnings- og boligministeren, og spørgeren er denne gang hr. Jan Erik Messmann fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:44

18) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Jan Erik Messmann (DF):

Finder ministeren det acceptabelt, at de i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ansatte »medical assessor-læger« tillige fungerer som selvstændige flyvelæger i konkurrence med de flyvelæger, de kontrollerer?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 14:44

Jan Erik Messmann (DF):

Tak, formand. Finder ministeren det acceptabelt, at de i Trafikstyrelsen ansatte »medical assessor-læger« tillige fungerer som selvstændige flyvelæger i konkurrence med de flyvelæger, som de selv kontrollerer?

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:44

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for spørgsmålet. Det er afgørende, at flyvelægerne i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ikke har berøring med sager og afgørelser, hvor vedkommende vil være forvaltningsretligt inhabil. Det er vigtigt, at der er tillid til den offentlige forvaltning og de afgørelser, der træffes. Man skal som borger, virksomhed eller tredjepart ikke sidde med en følelse af tvivl om, hvorvidt forvaltningens afgørelse er truffet på et korrekt og fagligt grundlag. Enhver skal kunne stole på, at der ikke ligger andet end faglighed bag en afgørelse.

Man bliver dog ikke nødvendigvis generelt inhabil som luftfartslæge af, at man samtidig er selvstændig flyvelæge. Habilitet er i stedet et område, man skal tage stilling til fra sag til sag og forud for hver eneste afgørelse, man træffer. Men jeg er helt enig med spørgeren i, at der skal kunne være tillid til forvaltningens afgørelser.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:45

Jan Erik Messmann (DF):

Tak. For at en flyvemediciner ansat i Trafikstyrelsen som luftfartslæge kan vedligeholde sin viden på området, er det vigtigste vel nok kurser, konferencer og at følge med i internationale fagtidsskrifter m.m. Mener ministeren, at mængden af undersøgelser, som styrelsens læger årligt udfører i deres egne klinikker, har betydning for vedligeholdelsen af faglige kompetencer på det flyvemedicinske område?

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:46

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Det er jo ikke et spørgsmål, jeg er ekspert i, altså hvad der skal til for at få kompetencer som ansat flyvelæge i styrelsen. Men jeg ville umiddelbart vurdere, at man, når man som praktiserende flyvelæge selv behandler sager, så dermed vedligeholder sine kompetencer, også i det hverv, man har i styrelsen. Så må det tages op fra sag til sag, om der er tale om en inhabilitet, eller om der ikke er tale om en inhabilitet.

Men jeg er enig med spørgeren i, at der også må være andre måder, som man kan vedligeholde sine kompetencer på end ved selv at praktisere som flyvelæge.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:47

Jan Erik Messmann (DF):

Tak. Ved rundspørge til andre EU-lande er der så vidt vides ikke andre lande, hvor en medical assessor har egne klinikker og dermed udfører en dobbeltrolle. Mener ministeren, at det vil være hensigtsmæssigt, at styrelsens læger foretager undersøgelser som observatør hos en anden flyvelæge og dermed får faglig sparring uden at have nogen form for økonomiske interesser i egne klinikker?

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:47

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Ja, det lyder umiddelbart som en af måderne, man ville kunne gøre det på – ja.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren? (Jan Erik Messmann (DF): Med det her siger jeg tak for det her spørgsmål).

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det gør ministeren tilsyneladende også, så vi siger tak til begge parter.

Vi går videre til spørgsmål 19 med de samme to parter, der skal svare og give spørgsmål, nemlig transport-, bygnings- og boligministeren, og spørgeren er hr. Jan Erik Messmann fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:47

Spm. nr. S 674

19) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Jan Erik Messmann (DF):

Mener ministeren, at det er rimeligt, når Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen er medvirkende til, at de fleste flyvelægeklinikker i Københavnsområdet mister deres autorisation, så der kun er få klinikker tilbage, som en ansat i styrelsen er økonomisk involveret i?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 14:47

Jan Erik Messmann (DF):

Tak igen. Finder ministeren det rimeligt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen er medvirkende til at inddrage autorisationer for de fleste flyvelægeklinikker i Københavnsområdet, så der kun er få klinikker tilbage, heraf bl.a. klinikker, som en ansat i styrelsen er økonomisk involveret i?

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:48

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Spørgsmålet synes at være baseret på en række konkrete begivenheder og informationer, som ikke er mig umiddelbart tilgængelige. Jeg vil derfor efter forretningsordenens § 20, stk. 4, erklære, at jeg ikke kan besvare spørgsmålet. Jeg vil i stedet henvise spørgeren til at stille spørgsmålet som et udvalgsspørgsmål.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det har ministeren lov til, men ... (Jan Erik Messmann (DF): Jeg kan ikke fortsætte med mine spørgsmål?). Spørgeren har i hvert fald ret til at stille et spørgsmål mere, og så vil jeg vurdere, om vi kan fortsætte.

Kl. 14:49

Jan Erik Messmann (DF):

Jeg har et opfølgende spørgsmål til det her. For i Københavnsområdet var der for indtil få år siden ni flyvelægeklinikker, som alle fungerede perfekt, og som alle var glade for. På nuværende tidspunkt er over halvdelen blevet lukket af Trafikstyrelsen. Så jeg vil spørge ministeren, om flyvelægerne i København laver flere fejl eller er dårligere flyvelæger end deres 16 kollegaer i den øvrige del af Danmark, hvor der underligt nok ikke lukkes klinikker.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

K1 14:49

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Det bliver en gentagelse af det svar, jeg gav på det første spørgsmål.

Kl. 14:49

Jan Erik Messmann (DF):

Okay, må jeg så godt fortsætte?

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Vi afbryder spørgsmålet her, for vi kommer ikke videre. Og forretningsordenen siger, at en minister godt kan sige, at han ikke kan svare på det, men vil svare på det skriftligt. (Jan Erik Messmann (DF): Jeg kan ikke tage det sidste spørgsmål?). Hvis det er et nyt spørgsmål, kan spørgeren stille det spørgsmål.

Kl. 14:50

Jan Erik Messmann (DF):

Med lukningen af de fire-fem flyvelægeklinikker i Københavnsområdet er der nu opstået kapacitetsproblemer med undersøgelser af piloter og kabinepersonale og også af flyveledere. Flyselskaberne har derfor måttet sende personale til både Sverige og Jylland. Og så stiller jeg spørgsmålet: Mener ministeren, at det er på tide at få ryddet op i dette, så vi igen får det antal flyvelægeklinikker i Københavnsområdet, der skal til for at tilgodese behovet for de mange undersøgelser af flybesætninger og flyveledere? Det synes jeg er et rigtig vigtig spørgsmål, da det har noget at gøre med, om der er piloter og besætninger nok.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:50 Kl. 14:52

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Det er igen en gentagelse af det første svar, jeg gav, som jeg må give her.

Kl. 14:50

Jan Erik Messmann (DF):

Så kan jeg jo ikke andet end indtil nu sige tak for det.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg vil gerne af høflighed, men også af rent praktiske grunde læse, hvad der står i forretningsordenens § 20, stk. 4, for det er derfor, den her situation opstår:

»Erklærer ministeren ved forudgående skriftlig begrundelse meddelelse til formanden eller i Tingets spørgetid, at ministeren ikke ser sig i stand til at besvare spørgsmålet, er sagen dermed sluttet.«

Nu har vi ikke fået noget skriftligt fra ministeren eller besked om det fra ministeren, og derfor opstår den her mærkelige situation. Det er bare lige til anden gang. Ministeren kan altså godt give meddelelse om, at han ikke ser sig i stand til at besvare spørgsmålet, så bliver det udsat, og så kan man stille et skriftligt spørgsmål, og så kan man genoptage det på et senere tidspunkt. Det er bare, fordi der jo nu opstod en uforudset situation. Og sådan er det formelt set.

Vi kan jo ikke tvinge en minister til at svare, men vi kan i hvert fald sige til ham, at næste gang skal han lige huske at give os besked, inden han giver den besked, at han ikke kan svare på det – sådan er det i hvert fald ifølge forretningsordenen. Vi bliver alle sammen klogere hele tiden. (*Jan Erik Messmann* (DF): Jeg siger foreløbig tak). Selv tak for spørgsmålet. Så kan ministeren gå hjem og øve sig på at svare på det en anden gang.

Vi går over til spørgsmål 20 – og i øvrigt tak til ministeren for dagens svar – til miljø- og fødevareministeren, og spørgeren er fru Lea Wermelin fra Socialdemokratiet.

Kl. 14:52

Spm. nr. S 700

20) Til miljø- og fødevareministeren af:

Lea Wermelin (S):

Vil ministeren tage initiativ til at forbedre sikkerheden omkring farligt legetøj fra hjemmesiden Wish, når nu Forbrugerlaboratoriet har konstateret både kvælningsfare, fare for blokering, ætsning og infektion af tarme samt risiko for høre- og synsskader fra 12 testede stykker legetøj?

Skriftlig begrundelse

If.: https://www.dr.dk/nyheder/indland/populaer-handelsside-moeder-skarp-kritik-efter-sikkerhedstest-saelger-farligt.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 14:52

Lea Wermelin (S):

Jeg læser spørgsmålet op: Vil ministeren tage initiativ til at forbedre sikkerheden omkring farligt legetøj fra hjemmesiden www.wish.com, når nu Forbrugerlaboratoriet har konstateret både kvælningsfare, fare for blokering, ætsning og infektion af tarme samt risiko for høre- og synsskader fra 12 testede stykker legetøj?

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Tak for spørgsmålet. Jeg deler fuldstændig fru Lea Wermelins harme over, at udenlandske netbutikker som f.eks. kinesiske www.wish.com sælger legetøj, som er farligt for vores børn, og jeg vil igen opfordre alle forældre til at tænke sig rigtig, rigtig grundigt om, før de køber legetøj på en udenlandsk hjemmeside.

I Danmark og Europa har vi nogle ganske stramme regler for produktsikkerhed, ikke mindst i forhold til legetøj. Det har vi, fordi man som europæisk forbruger selvfølgelig skal kunne have tillid til det, man køber, og i særdeleshed til det legetøj, som man kan købe her i Europa. Erhvervsministeren og jeg har i øvrigt netop strammet legetøjsreglerne, sådan at det bliver nemmere at straffe dem, som ikke overholder reglerne.

Men når forbrugeren handler på udenlandske hjemmesider, så er der altså ikke den samme beskyttelse, og det er tæt på umuligt at skabe den samme beskyttelse. Udenlandske hjemmesider skal ikke overholde de skrappere EU-regler, når de ikke markedsfører sig i EU, og selv når hjemmesiderne rent faktisk markedsfører sig i EU og sælger til danske forbrugere og gør det på dansk, er reglerne meget vanskelige at håndhæve.

Sikkerhedsstyrelsen har lavet en kampagne, der hedder »For godt til at være sandt«, hvor man kan få gode råd til, hvad man som forældre skal være opmærksom på, når man køber legetøj på nettet, og særlig når man køber legetøj fra butikker uden for EU. For det er vigtigt, at forbrugerne er opmærksomme på, at produkter ikke nødvendigvis har de samme høje standarder, når man køber dem på hjemmesider uden for Danmark og Europa.

Når det er sagt, lytter jeg selvfølgelig meget gerne til forslag til, hvordan man kan forbedre sikkerheden yderligere på det her område. Tak.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:54

Lea Wermelin (S):

Jamen det er jo dejligt, at vi har en minister, der trods alt vil svare, men jeg kunne godt tænke mig, at vi, udover at dele forargelsen, også kommer lidt videre, for det er jo ikke det første eksempel, vi ser. Nu er det her et eksempel fra en udenlandsk netbutik, hvad ministeren også er inde på, og jeg tror bare, at der er rigtig, rigtig mange danske forældre, som ikke vil have, at deres børn skal komme i kontakt med sådan noget legetøj, men som ikke nødvendigvis er klar over alle de her regler. Altså, det kan jo være lidt af en jungle at finde ud af, hvilke hjemmesider der skal leve op til hvad, og det hele står jo på dansk, og man ved ikke, hvor varerne kommer fra. Og det kan vel heller ikke være rimeligt, at det er forældrene, der skal sidde tilbage og sige: Okay, hvilket land er det, jeg handler med nu? Hvilke regler gælder?

Derfor er jeg egentlig i dag interesseret i at høre, om ministeren vil komme med noget nyt, for det er jo rigtigt, at vi har gjort nogle ting sammen, og vi har også diskuteret det her før. Men når vi så endnu engang kan se, at test foretaget på legetøj, som kommer fra sådan en udenlandsk hjemmeside, viser, at det er virkelig alvorligt, hvad børnene kan blive udsat for, giver det så ikke anledning til, at ministeren vil handle på det?

Vi fik for nylig resultaterne af en undersøgelse, som blev gengivet i Politiken, der viste, at over halvdelen af dansk forældre til små børn er bekymret i forhold til det legetøj, de køber. Så vil ministeren ikke være med til at gøre noget? Så siger ministeren, at han meget gerne lytter. Noget af det, som Forbrugerrådet Tænk har anbefalet, og som Socialdemokratiet har været med til at foreslå, er jo, at man

arbejder med en varedeklaration, som vi også kender det fra andre produkter, og det har ministeren hidtil afvist. Er det ikke noget, som ministeren vil genoverveje?

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:56

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Nej. Det med varedeklarationen er lidt en anden diskussion, men den kan vi sagtens tage. Varedeklarationen lægger jo netop ansvaret over på forældrene og forudsætter, at forældrene ved noget om de stoffer, som står på sådan en varedeklaration – jeg kan sige for mig eget vedkommende, at det gør jeg simpelt hen ikke, og jeg er oven i købet minister for området.

Det, der er vigtigt med den her type produkter, er jo ikke, hvad der er i dem, men om det er farligt, for mange af de ting, der er i forskellige produkter, vil være farlige i en anden situation. Batterier er enormt farlige, og det er derfor, de er skruet fast. Så jeg synes ikke, det er noget, der hjælper.

Det, der kan hjælpe i forbindelse med de udenlandske hjemmesider, er dels den her oplysning, som vi som forbrugere kan få gennem »For godt til at være sandt«, og så at tage kontakt til de pågældende hjemmesider.

Nu kan jeg se, at formanden har rejst sig.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:57

Lea Wermelin (S):

Jeg synes bare, det er lidt ærgerligt, at vi ikke rigtig kommer videre, for ministeren og jeg har diskuteret det her før, og vi er jo kommet med det her forslag om varedeklaration. Det er rigtigt, at der ikke er nogen, der er den lille kemiker, men ligesom vi har set det på andre produkter, giver det jo mulighed for, at andre også kan gå ind og kigge på det her. Dem, der importerer varerne, kan også kigge på det og sige: Vi vil ikke have det legetøj, som er farligt, og som der er de her farlige stoffer i. Så hvis ministeren ikke vil lytte til det, som Socialdemokratiet foreslår, hvad er det så, ministeren selv vil tage initiativ til?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:57

${\bf Milj \emptyset \hbox{--} og \ f \emptyset devareministeren} \ ({\bf Jakob \ Ellemann\hbox{--} Jensen}) :$

Jeg har jo allerede taget initiativ til at gøre det nemmere at straffe dem, som bringer farligt legetøj på markedet i Danmark. Når jeg har den her bekymring for varedeklaration, er det jo fordi, at hvis der er noget i, som er farligt, så står det ikke på en varedeklaration, og da slet ikke hvis man køber det fra en kinesisk hjemmeside. Så står det der ikke, og så er man jo ikke hjulpet. Jeg kan fortælle, at hvad angår eksemplet med Wish, har man jo lavet en aftale med dem. Lige så snart vi havde den her sag, som fru Lea Wermelin også kan huske, for den har vi diskuteret, om squishies, så kontaktede man www.wish.com og sagde: Kære venner, I sælger det her produkt, det skal I holde op med. Her svarede de til alt held: Javel, det er modtaget, det holder vi op med. Og man holdt op med det. Så jeg tror egentlig mere på den dialog om at få bragt de her produkter ud af markedet, i stedet for at vi tror, at vi alle sammen er kemikere og

forventer, at vi bliver oplyst om noget, der ikke må være i et produkt

K1 14:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren for sit sidste spørgsmål.

Kl. 14:58

Lea Wermelin (S):

Grunden til, at Forbrugerrådet Tænk anbefaler det her, er jo, at de tror, det virker, og at det vil skabe et meget større pres på dem, der producerer legetøjet, men også på dem, der importerer det, og som lige nu kan sige: Uha, vi kan ikke gøre noget som helst. Og de kan desværre også læne sig op ad det politiske system, som også siger: Jamen vi gør sådan set ikke noget, selv om vi bliver ved med at se de her gentagne eksempler. En ting er strafniveauet, men hvordan hjælper det den enkelte forælder? Kunne man forestille sig, at ministeren tog kontakt til andre af sine kollegaer vedrørende hele markedsføringsdelen? Kan man gøre noget mere for at lukke de her hjemmesider ned eller give en oplysning direkte på hjemmesiderne?

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:59

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Spørgeren spørger altså lidt om to forskellige ting, hvoraf den ene vedrører varedeklarationer på legetøj og indholdsfortegnelse og den anden produkter, der kommer ind udefra. Fru Lea Wermelin og jeg har ikke – undskyld udtrykket – en kinamands chance for at påvirke en kinesisk virksomhed. Det har vi ikke, det kommer ikke til at ske. Man kan samarbejde på europæisk plan med nogle af de her virksomheder så godt, som man overhovedet kan, og det gør vi også. Vi har også fælleseuropæiske svar på de her ting, hvor vi siger: Lad os i fællesskab have en dialog med dem, der bringer produkter herind, som risikerer at være farlige; lad os i fællesskab have en markedsovervågning, sådan at vi ved noget mere om det, der kommer ind. Men at tro, at man kan bygge en høj firewall og gardere sig imod alt, hvad der kommer ind udefra på internettet, er i bedste fald naivt.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Man må formode, at der findes en kinamand, der har ansvaret for kinesisk legetøj. (Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen): Der er kun en af dem, der har en chance). Tak til miljø- og fødevareministeren, og tak til fru Lea Wermelin for dagens spørgsmål og svar.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 15:00

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er ikke mere at foretage i det her møde ud over at sige tak til alle for dagens indsats i folkestyrets tjeneste.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 28. marts 2019, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:01).